

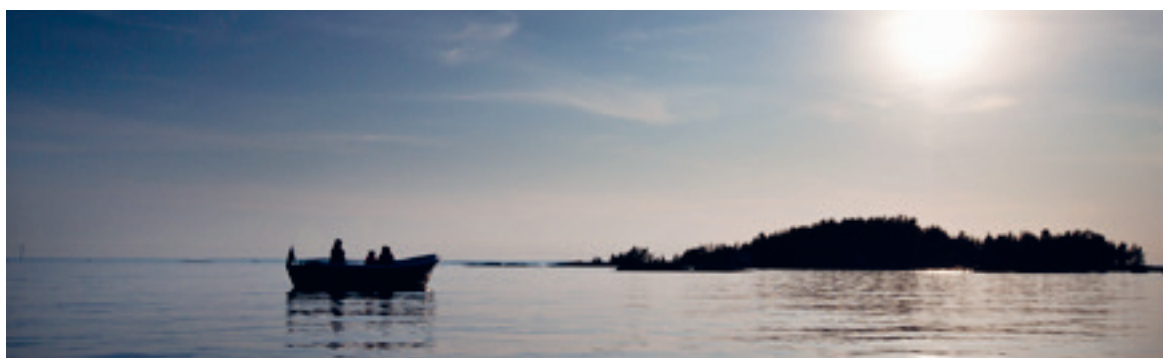
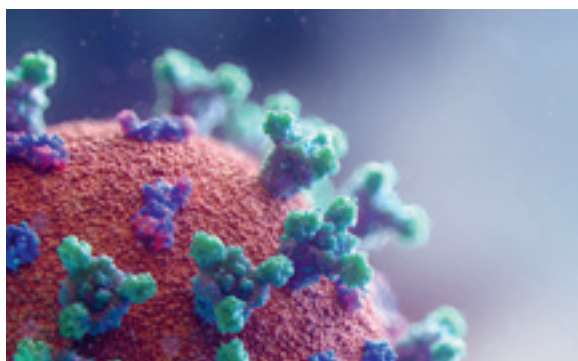
Årsredovisning

2020

HÅLL
AVSTÅND!

Innehåll

Förord	5
Inledning	6
Samlad bedömning av Region Värmlands effektmål 20120	8
Vision och värdegrund	11
Förvaltningsberättelse	12
Den regionala koncernen	13
Verksamhetsorganisationen	15
Översikt över verksamhetens utveckling	16
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	17
Händelser av väsentlig betydelse	19
Styrning och uppföljning av den regionala verksamheten	22
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	24
Balanskravsresultat	32
Väsentliga personalförhållanden	32
Förväntad utveckling	35
Region Värmlands mål 2020	36
Finansiella rapporter	54
Resultaträkning	54
Balansräkning	55
Noter	56
Kassaflödesanalys	67
Drift- och investeringsredovisning	68
Driftredovisning	68
Nämndanalyser	69
Investeringsredovisning	70
Budgetväxlingar 2020	72
Ekonomisk ordlista	73
Bilageförteckning	75

UTGIVEN AV REGION VÄRMLAND

Årsredovisning 2020 antogs av regionfullmäktige den 2 juni 2021. Årsredovisning 2020 är framtagen och producerad av Region Värmland. Vid frågor kontakta Katarina Lenhoff, katarina.lenhoff@regionvarmland.se

Layout: Håkan Gidebratt **Foto:** Alla foton i Årsredovisning 2020 är tagna av fotograferna Linn Malmén och Øyvind Lund förutom sid. 3 och 20 – Fusion Medical (Corona), sid 21 - Kristoffer Andréén (Prinsen) sid 24 - Lars Sjökvist (Långban), sid. 41 (flyg), 52 (piller) och 54 (finans) – Ingimage.

REGION VÄRMLAND Regionens Hus, 651 82 Karlstad

Rapporten är producerad av Region Värmlands kommunikationsavdelning 2021. Diarienummer: **RS/202335**

Medarbetarna inom organisationen har på ett fantastiskt sätt ställt om för att hantera pandemin och mildra dess effekter för såväl värmlänningarnas hälsa, vårt samhälle, det demokratiska systemet, arbetstillfällena och näringslivet.

Förord

Under 2020 drabbades Värmland och hela världen av coronapandemin med en kraft som ingen hade kunnat förutspå. Vårt samhälle utsattes för svåra prövningar. Region Värmland lyckades snabbt och effektivt anpassa sig till den nya verkligheten och alla medarbetarna inom organisationen har på ett fantastiskt sätt ställt om för att hantera pandemin och mildra dess effekter för såväl värmlänningarnas hälsa, vårt samhälle, det demokratiska systemet, arbetstillfällena och näringslivet.

Det kommer att bli bättre. Framöver råder det dock stor osäkerhet kring både skatteintäkter och statsbidrag, samtidigt som vi behöver hantera den uppskjutna vården och återställningen efter pandemin. Region Värmland måste även planera för framtiden och i september 2020 beslutade regionfullmäktige att bygga om och bygga till Centralsjukhuset i Karlstad. Det finns ett tydligt behov av nya lokaler, men det är inte bara ett byggprojekt utan också en del i byggandet av framtidens vård.

Det är viktigt att vi tar med oss de innovationer som situationen krävt. Pandemin har påskyndat en utveckling som redan var på gång inom flera branscher. Ett exempel är digitaliseringen. Digitala möten kommer framöver vara en självklarhet, som arbetsmetod och i mötet mellan vårdgivare och patient. Även samverkan har visat sig vara en nyckelfaktor, att samverka med länets kommuner, andra regioner, företag, myndigheter och ideella sektorn kommer fortsatt att vara prioriterat.

Jag vill här rikta ett stort och innerligt tack till alla medarbetare som med sin kompetens och omtanke snabbt ställt om, ställt upp och skapat trygghet för värmlänningen. Jag vill även rikta ett stort tack till alla entreprenörer, samarbetspartners och förtroendevalda för ert arbete för Värmlands invånare under året.

Fredrik Larsson (M)
Regionstyrelsens ordförande

Inledning

Årsredovisning 2020 följer upp och beskriver hur regionen som helhet uppfyllt de mål och uppdrag som beslutades i Regionplan 2020.

I regionplanen beslutar regionfullmäktige om inriktning, mål, strategier och ekonomiska ramar, och för att förverkliga den politiska viljan använder regionen målstyrning som styrmetod. Fyra övergripande effektmål har varit utgångspunkt för styrningen och de aktiviteter som planerades och genomfördes under verksamhetsåret 2020:

- Trygga och nöjda invånare
- Attraktivt och hållbart Värmland
- God och jämlik hälsa
- Hållbar organisation

Det är av högsta vikt att skattepengar används på rätt sätt, till rätt saker och så effektivt som möjligt. Därför är det nödvändigt med mått för att kunna påvisa hur verksamheten fungerar och i vilken riktning den rör

sig inom de givna budgetmedlen. Region Värmlands övergripande effektmål bedöms dock inte uteslutande av kvantitativa mått utifrån mätplaner, utan vävs även samman med tillståndet i länet, genomförda aktiviteter och en nulägesanalys. Utöver detta kompletteras även analysen av effektmålen med nämndernas egna resultatmål som bidrar till måluppfyllelse av effektmålen.

Region Värmlands årsredovisning vänder sig till regionfullmäktiges ledamöter, övriga förtroendevalda, övriga intressenter, invånare, medarbetare, leverantörer och andra som verkar i länet. Dokumentet granskas av regionens revisorer.

Region Värmlands årsredovisning för 2020 är anpassad till digitala plattformar och finns därför främst i digital version med endast ett fåtal tryckta versioner. Detta i led med organisationens miljöarbete. För ytterligare information kring specifik verksamhet under 2020, se respektive nämnds årsredovisning, vilka är bilagor till detta dokument.

Värmland har **282 885** medborgare, varav **54,3** procent är i yrkesverksam ålder (20-64 år).

Värmlänningen är i genomsnitt **43,3** år gammal.

År 2020 betalade i genomsnitt varje invånare **23 962** kronor i skatt till Region Värmland.

En annan viktig inkomstkälla är statsbidrag. Tillsammans med patientavgifter, såld vård, sålda varor och tjänster, intäkter från kapital och övriga intäkter blir det totalt **43 077** kronor per invånare och år som går till att finansiera Region Värmlands verksamhet.

Av varje hundralapp som en invånare i Värmland tjänade år 2020 gick **11,68** kronor till regionskatt.

År 2020	
Skatteintäkter	23 962
Generella statsbidrag	10 867
Patient- och trafikantavgifter	1 443
Såld verksamhet	1 891
Sålda varor och tjänster	676
Erhållna bidrag	4 033
Övriga intäkter	204
Totalt	43 077

208 089

samtal har under året inkommit till regionens 1177.

2000

telefonsamtal besvaras varje dag på vårdcentralerna.

7-8

barn föds varje dag i Värmland.

drygt **900**

mil rullar ambulanssjukvårdens resurser varje dag.

ca 8000

medarbetare arbetar i regionen.

Samlad bedömning av Region Värmlands effektmål 2020

Effektmålen redovisas som helhet utifrån regionfullmäktiges mätplan. Region Värmland bidrar till effektmålen, men äger inte målnuppfyllelsen som helhet. I årsredovisningen summeras läget i länet under respektive mål. Region Värmlands bidrag till målnuppfyllelse bedöms utifrån nämndernas målnuppfyllelse av resultatmål och pågående aktiviteter. Ytterligare bidragande faktorer till huruvida effektmålet uppnås är rådande tillstånd i länet, exempelvis på arbetsmarknaden, invånarnas hälsotillstånd och ekonomiska parametrar.

Nämndernas redovisningar av året och målanalys av deras resultatmål finns att läsa i respektive nämnds årsredovisning.

Regionstyrelsens bedömning av effektmål 2020

Trygga och nöjda invånare	Uppfyller ej	●
Attraktivt och hållbart Värmland	Uppfyller	●
God och jämlik hälsa	Uppfyller ej	●
Hållbar organisation	Uppfyller delvis	●
Regionstyrelsen		
Aktiv och attraktiv samverkan	Uppfyller	●
Aktivt kvalitetsarbete	Uppfyller	●
Klok utveckling och innovation	Uppfyller	●
Effektiv och flexibel förvaltning	Uppfyller	●
Hälso- och sjukvårdsnämnden		
Bästa vårdkvalitet	Uppfyller delvis	●
Tillgänglig vård	Uppfyller ej	●
Kollektivtrafiknämnden		
God tillgänglighet och service	Uppfyller	●
Minskad miljö- och klimatpåverkan	Uppfyller ej	●
Kultur- och bildningsnämnden		
Ett varierat kulturutbud av hög kvalitet	Uppfyller ej	●
Attraktiva folkhögskolor	Uppfyller	●
Ökad kulturell delaktighet	Uppfyller ej	●
Förbättrad folkhälsa genom ökad samverkan	Uppfyller ej	●
Regionala utvecklingsnämnden		
Stärkt hållbar tillväxt och utveckling	Uppfyller	●
Patientnämnden		
Stödja patienter	Uppfyller	●
Bidra till kvalitetsutveckling	Uppfyller	●
Hjälpmedelsnämnden		
God hjälpmedelsförsörjning utifrån individens behov	Uppfyller	●
Kost- och servicenämnden		
Kostnadseffektiv och hållbar måltidsverksamhet med hög kvalitet	Uppfyller ej	●

A person with a backpack is walking away from the camera on a wooden boardwalk that stretches into a lush green forest. The boardwalk is made of several parallel wooden planks. The forest is dense with trees and undergrowth, and sunlight filters through the canopy, creating dappled light on the ground. The person is wearing a dark jacket, light-colored pants, and dark boots. The overall atmosphere is peaceful and natural.

”

Vi är till för att alla i
Värmland ska må bra
och för att vår region
ska vara attraktiv och
konkurrenskraftig.

Vision och värdegrund

Region Värmlands vision

Region Värmlands vision, livskvalitet i världsklass, är organisationens långsiktiga och sammanhållna inriktning för all verksamhet.

Genom att alla medarbetare arbetar för att nå de beslutade effektmålen styr Region Värmland i rätt riktning för att nå visionen och, genom det, mot en långsiktig utveckling för värmlänningarna.

Region Värmlands värdegrund För alla i Värmland

Region Värmland är till för att alla i länet ska må bra och för att vår region ska vara attraktiv och konkurrenskraftig.

2019 fattade regionfullmäktige beslut om en ny värdegrund för organisationen. Genom denna skapas en gemensam kultur som ska vara alla medarbetares kompass i det dagliga arbetet. Läs mer om värdegrundsarbetet under stycket *Respektfulla möten* på sidan 53.

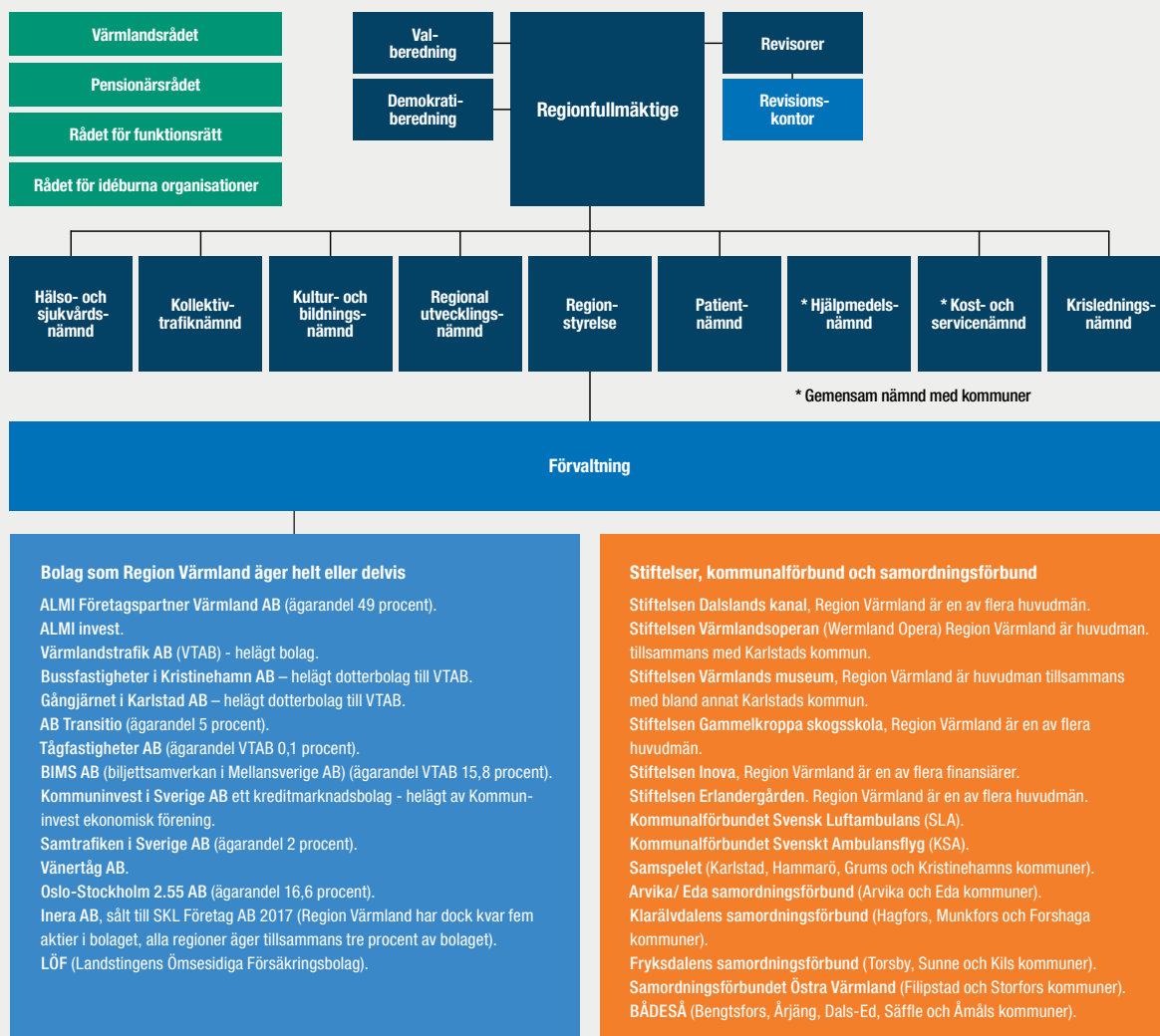

Förvaltnings- berättelse

Den regionala koncernen

Den politiska organisationen och samverkansytor

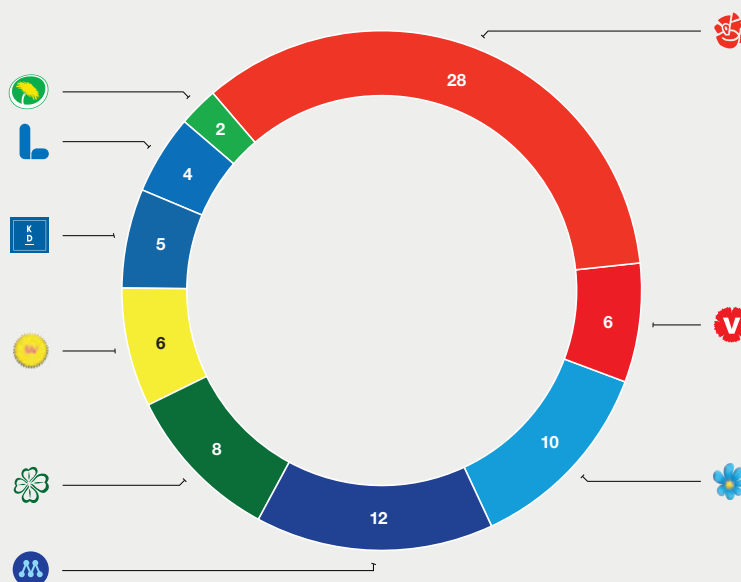

Regionfullmäktige

Regionfullmäktige är organisationens högsta beslutande organ med 81 direktvalda ledamöter. Fullmäktige beslutar bland annat om mål och riktlinjer för verksamheten, budget, skatt och andra stora ekonomiska frågor.

Regionfullmäktiges mandatt fördelning

Värmlandssamverkan är det största blocket med sammanlagt 37 mandat. Värmlandssamverkan består av sex partier: Moderaterna (M), Centerpartiet (C), Sjukvårdspartiet i Värmland (SIV), Kristdemokraterna (KD), Liberalerna (L) och Miljöpartiet (MP).

Region Värmlands nämnder

Region Värmland har, inklusive regionstyrelsen, nio nämnder. Två av nämnderna, hjälpmedelsnämnden

och kost- och servicenämnden, är gemensamma nämnder med länets kommuner.

SAMVERKANSYTOR

- Nya Perspektiv
- Drift- och servicenämnden
- Finansiella samordningsförbunden (FINSAM)
- Samverkansnämnden Sjukvårdsregion Mellansverige
- Värmlandsrådet
- Pensionärsrådet
- Rådet för funktionsrätt
- Rådet för idéburna organisationer

7,7 miljoner resor

med busstrafiken gjordes totalt varav 4,7 miljoner med Karlstadsbuss och 3 miljoner med Värmlandstrafik.

2018 hållplatser

och 3928 hållplatslägen har Värmland för kollektivtrafiken.

Verksamhetsorganisationen

Verksamhetsorganisationen inom Region Värmland leds av regiondirektören vars uppdrag är att omsätta de politiska besluten i handling, att utveckla verksamheten i linje med de mål som beslutats i planer och andra styrande dokument, att representera Region Värmland såväl lokalt, regionalt som nationellt samt att bära det övergripande ansvaret för förvaltningen. Från och med den 7 april 2020 är Peter Bäckstrand regiondirektör.

Region Värmland hade fram till 31 juli tre verksamheter som vardera leddes av en ansvarig direktör. Sedan augusti har en biträdande regiondirektör tillsatts som stöd till regiondirektören. Samtidigt skapades ytterligare en verksamhet vilket innebär att Region Värmland nu har fyra verksamheter som vardera leds av en ansvarig direktör.

De fyra verksamheterna är:

- hälso- och sjukvård inklusive tandvård (från 1 augusti 2020 även Regionservice)
- kollektivtrafik
- regional utveckling
- kultur och bildning med ansvar för folkhögskolor, folkhälsa och hållbarhet.

Dessa verksamheter är organiserade i en sammanhållen förvaltning. Förvaltningen inkluderar även regionledningskontoret med fyra avdelningar: kansli-, HR-, planerings- och ekonomi- samt kommunikationsavdelningen. I regionledningskontoret finns även verksamheterna Region-IT, Regionfastigheter samt säkerhet och beredskap.

Under 2020 har flera förändringar skett i organisationen av Region Värmlands verksamhet. Den 1 augusti gjordes övergripande justeringar i organisationsstrukturen med målet om en tydligare koppling till den politiska strukturen.

Översikt över verksamhetens utveckling

Finansiell utveckling över fem år					
	2020	2019	2018	2017	2016
Resultaträkning (mnkr)					
Verksamhetens nettokostnad	-9 180	-9 118	-8 611	-8 157	-7 791
Skatteintäkter	6 779	6 794	6 301	6 153	5 895
Generella statsbidrag och utjämning	3 074	2 420	2 241	2 173	2 072
Finansiella kostnader och intäkter	105	441	-200	79	-30
Årets resultat	778	538	-269	248	146
Balansräkning (mnkr)					
Anläggningstillgångar	3 574	3 774	3 885	4 020	4 068
Förråd	8	8	8	7	7
Kortfristiga fordringar	802	1 301	452	559	570
Likvida medel och kortfristiga placeringar	5 318	4 095	3 088	2 236	1 772
Summa tillgångar	9 702	9 178	7 432	6 822	6 417
Eget kapital	2 795	2 018	1 480	1 184	936
Avsättning för pensioner	3 475	3 226	2 876	2 603	2 400
Övriga avsättningar	2	8	1	9	4
Långfristiga skulder	543	1 140	1 092	900	988
Kortfristiga skulder och kortfristig upplåning	2 887	2 786	1 983	2 127	2 090
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	9 702	9 178	7 432	6 822	6 417
Ansvarförbindelse för pensionsförpliktelser och visstidspensioner inkl. löneskatt	4 873	4 938	5 037	5 181	5 314
Nyckeltal och statistik					
Rörelsekapital (mnkr) *	3 241	2 617	1 564	675	260
Investeringar (mnkr)	209	262	359	388	415
Soliditet exklusive ansvarförbindelse * avseende pensionsförmåner (%) ¹⁾	29	22	20	17	15
Volymförändring (%) *	-0,1	4,1	1,3	1,9	-0,8
Nettokostnad i procent av skatter och statsbidrag	93,2	98,9	100,8	98,9	98,2
Skattesats (kr)	11,68	11,68	11,20	11,20	11,20
Skattesats riksgenomsnittet (kr)	11,56	11,49	11,39	11,36	11,35
Antal invånare per 31 december	282 885	282 414	281 482	280 399	279 334
Verksamhetens nettokostnad per invånare (kr)	32 451	32 286	30 592	29 090	27 891

*Nyckeltalsdefinitioner

Rörelsekapital definieras som skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

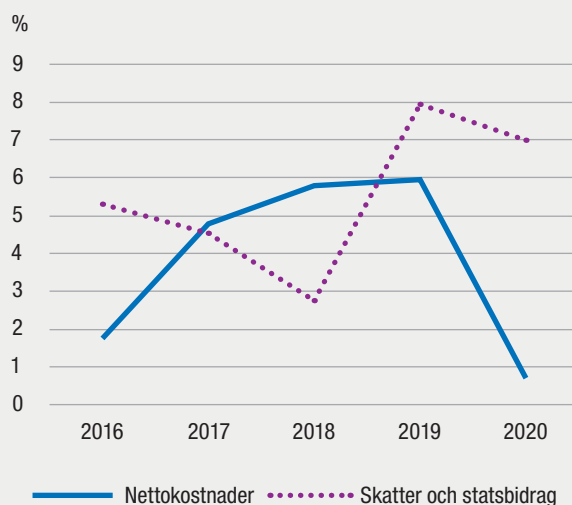
Soliditet definieras som eget kapital dividerat med totala tillgångar.

Volymförändring beskriver regionens kostnadsutveckling i fasta priser. Volymmåttet används för att beskriva real konsumtionsförändring. Volymförändring definieras som skillnaden mellan föregående års nettokostnad multiplicerat med LPIK14 och årets nettokostnad, dividerat med föregående års nettokostnad.

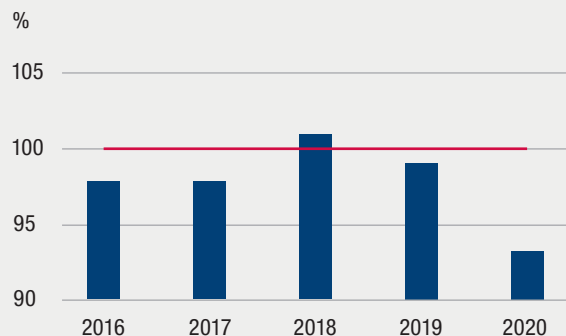
14. Prisindex med kvalitetsjusterade löner för regioner.

Ökning av verksamhetens nettokostnad jämfört med utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag

Nettokostnad i procent av skatteintäkter och statsbidrag

Diagrammet ovan visar hur stor andel av skatteintäkter och generella statsbidrag som använts för att finansiera verksamheten. Nettokostnadsandelen 2020 var 93,2 procent. Om nyckeltalet överstiger 100 procent innebär det att skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning inte räcker till för att finansiera den löpande verksamhetens nettokostnader.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Följande kapitel innehåller upplysningar och analyser om förhållanden som anses viktiga i bedömningen av bokslutet. Enligt 11 kap. 2 § LKBR ska förvaltningsberättelsen innehålla upplysningar om sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen.

OMVÄRLDSRISKER

Befolkningsutvecklingen i Värmland visar en befolkning som blir allt äldre. Denna demografiska utveckling innebär att det är färre som ska försörja fler, att skatteintäkterna, som är Region Värmlands största inkomstkälla minskar i relation till kostnaderna och att en allt äldre och växande befolkning kommer öka efterfrågan av hjälpmedel, vård och andra välfärdstjänster från Region Värmland. Detta innebär utmaningar både för kompetensförsörjningen och försörjning av välfärden i Värmland. Organisationen behöver arbeta för att attrahera den arbetsföra åldern att stanna kvar i Värmland och få nya invånare att bosätta sig i Värmland.

Det finns en risk i att den digitala infrastrukturen med fortsatt utbyggnad av bredband inte lyckas. Detta skulle kunna leda till ett ökat utanförskap och färre möjligheter att kunna bo och verka i hela Värmland. Med anledning av detta är det viktigt att belysa åtgärder för att höja den digitala kompetensen och möjliggöra finansiering av utbyggnad av bredband.

VERKSAMHETSRISKER

En annan risk utifrån befolkningens ålderssammansättning är kompetensförsörjningen inom organisationen då många erfarna medarbetare kommer att gå i pension inom några år. Detta innebär en risk för minskad tillgänglighet, försämrad kvalitet och patientsäkerhet samt ökade kostnader för inhyrd personal. Svårigheter att rekrytera önskad kompetens bidrar till personalomsättning och vakanser bidrar till negativa effekter för befintlig personal. Det är därför viktigt med långsiktiga och strukturerade insatser för att behålla och rekrytera medarbetare med rätt kompetens och att höja den generella utbildningsnivån. Region Värmland behöver fortsatt arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare och kunna erbjuda bra introduktionsprogram.

Teknikutvecklingen är både en risk och en möjlighet då priser sjunker och tillgängligheten ökar, men tekniken innebär också risker i form av frågeställningar runt etiska och lagstiftningsaspekter som inte följt med utvecklingen. Det här kräver eftertanke och arbete så att den enskildes säkerhet och integritet värnas.

FINANSIELLA RISKER

Pensionsskuldens utveckling och pensionsmedelsförvaltning

Pensionerna redovisas enligt en så kallad blandad modell, vilket innebär att åtaganden för pensionsför-

mån timer som intjänats från och med 1998 redovisas i balansräkningen, medan äldre pensionsförbindelser in-tjänade före 1998 hanteras som en ansvarsförbindelse. Regionens totala pensions-skuld uppgick till 8 367,7 miljoner kronor, en ökning med 187,6 miljoner kronor från föregående år. Därutöver tillkommer pensionsförbindelser som tryggats i pensionsförsäkring med 36,4 miljoner kronor, en minskning med 1,4 miljoner kronor från föregående år.

Avsättningen på balansräkningen uppgick till 3 475,0 miljoner kronor, en ökning med 249,4 miljoner kronor från föregående år. Ansvarsförbindelsen uppgick till 4 892,7 miljoner kronor, en minskning med 61,8 miljoner kronor från föregående år.

Värdepapper som fanns i pensionsmedelsförvaltningen vid årets slut hade ett anskaffningsvärde motsvarande 3 234,3 miljoner kronor och ett marknadsvärde på 4 215,1 miljoner kronor. Bokfört värde per den 31 december 2020 var 4 215,7 miljoner kronor vilket är en ökning av det bokförda värdet med 467,6 miljoner kronor, inklusive årets beslutade avsättning till pensionsfonden på 259 miljoner kronor. Därutöver tillkommer pensionsförsäkringskapital på 41,1 miljoner kronor, varav överskottsmedel 0,4 miljoner kronor. Pensionsförsäkringskapitalet har ökat 6,2 miljoner kronor från föregående år.

Från 1 januari 2019 värderas finansiella instrument till marknadsvärde. Vid periodens slut var marknadsvärdet på de värdepapper som fanns i pensionsmedelsförvaltningen fördelat på 63 procent aktier och 37 procent räntebärande värdepapper. Enligt Region Värmlands riktlinjer får andelen aktier uppgå till högst 70 procent av förvaltat belopp. Portföljens totala avkastning under 2020 har varit 5,1 procent.

Förvaltningen av de placerade medlen har under året skett i enlighet med den placeringspolicy som fullmäktige antagit.

Skuldtäckningsgraden, placeringarna som andel av totala pensions-skulden där placeringarnas marknads-

värde använts, ligger på 50,4 procent, en ökning med 4,6 procentenheter från föregående år.

FINANSFÖRVALTNING

Regionens finansförvaltning har att beakta valuta-, finansierings- och ränterisker.

Regionen har under 2020 inte haft någon upplåning i utländsk valuta.

Finansieringsrisken, det vill säga förutsättningen att tillgodose regionens kapitalbehov, har lösts på ett tillfredställande sätt. Regionen har sedan 2004 ett medlemskap i Kommuninvest Ekonomisk förening och därmed fått möjlighet till lån genom Kommuninvest i Sverige AB. Utöver detta hade regionen en beviljad checkkredit om 300 miljoner kronor och möjlighet att emittera kommuncertifikat, inom en ram (ej garanterad) om 800 miljoner kronor.

Med ränterisk avses risken för att en förändring av marknadsräntorna negativt skulle påverka regionens finansiella kostnader. Regionens upplåning hade vid årsskiftet en genomsnittlig räntebindningstid på 2,0 år och 47 procent av upplåningen med rörlig ränta. Regionens finanspolicy anger att den genomsnittliga räntebindningstiden i skuldportföljen långsiktigt ska vara 2,5 år, men att den tillåts variera mellan 1,5 och 5 år. Skuldportföljens andel av upplåning med rörlig ränta ska långsiktigt vara 40 procent men den tillåts variera mellan 30 och 50 procent. I en uppbyggnads- eller avvecklingsfas av skuldportföljen kan avsteg från dessa riktlinjer ske.

Totala pensionsåtaganden (mnkr)		
	2020	2019
Pensionsförpliktelse (BR avsättning)	3 475,0	3 225,6
Pensionsförpliktelse (Ansvförbindelse)	4 892,7	4 954,5
Pensionsförpliktelse (Försäkring)	36,4	37,7
Total	8 404,1	8 217,8
Pensionfond anskaffningsvärde	3 234,3	2 948,1
Återlånade medel *)	4 147,4	4 435,3
Pensionfond, marknadsvärde	4 215,1	3 747,5
Pensionsförsäkringskapital	41,1	34,9
varav överskottsmedel	0,4	0,1

*) Återlånade medel är skillnaden mellan totala pensionsförbindelser och marknadsvärdet på medel avsatta till pensioner.

Händelser av väsentlig betydelse

CORONAPANDEMIN

Coronapandemin är den händelse som påverkat Region Värmland kraftigast avseende verksamhets-förändring jämfört med planerad verksamhet i landstingets och regionens historia. I mars beslutade den regionala särskilda sjukvårdsledningen att sätta Region Värmland i förstärkningsläge. I juli ändrades beslutet till att organisationen skulle befinna sig i stabsläge till och med 31 augusti. I praktiken innebar detta att en tillfälligt upprättad beredskapsorganisation träffades dagligen för att vidta nödvändiga åtgärder för att säkra verksamhetens kapacitet. Senare under året gick organisationen upp i förstärkningsläge, vilket är det näst högsta läget inom beredskapsläget.

Hälsa- och sjukvården genomförde, på några få dagar i mitten av mars, en omställning från fredstida till pandemisk sjukvårdsorganisation. Under 2020 genomfördes stora, och snabba, förändringar inom organisationen.

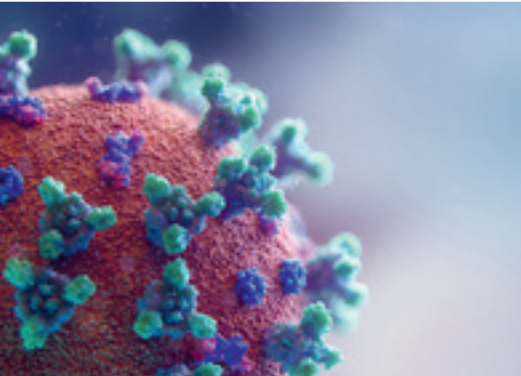
Under våren beslutades att regionens folkhögskolor skulle övergå från närundervisning till distansundervisning. Nytt beslut togs i juni, att folkhögskolorna med försiktighet skulle återgå till närundervisning. Omställningen till distansundervisning och rekommendationer för minskad smittspridning har medfört nya pedagogiska grepp.

Ombord på bussarna i Värmland begränsades möjligheterna att sitta på en plats nära föraren och i juni gick Folkhälsomyndigheten ut med allmänna råd om kollektivtrafiken, där resenärer uppmanades att välja andra färdmedel än kollektivtrafik.

Riktade insatser gjordes för anpassade åtgärder och insatser för att möta olika näringslivsaktörers behov utifrån coronapandemins effekter. Omställningen har handlat om allt från ekonomiska stödsatser (som exempelvis omställningscheckar) till rådgivning, information och konsultativt stöd (som exempelvis stödet som erbjuds i Företagsjouren, arbetet med konsekvenser kring gränsfrågan Norge-Sverige).

ÅR 2020 I KORTHET

- **Under året** ställde folkhögskolor och studieförbund om från närundervisning till distansundervisning. Detta ledde till nya kurser på distans med nya målgrupper och nya pedagogiska grepp med stöd av digitala lösningar.
- **”Kreativ karantän”** och företagsjour upprättades för kreativ och kulturella näringar – ett av Region Värmlands sätt att stötta utsatta aktörer inom det värmländska kulturlivet och mildra effekterna av pandemin inom kultursektorn.
- **I april** tillträdde Region Värmlands nya regiondirektör.
- **Region Värmland** ställde om alla politiska möten till digitala versioner i mars. Som första region i Sverige genomförde Region Värmland ett digitalt regionfullmäktige.
- **Under perioden** 7 september – 4 oktober pågick en kampanj för att främja vardagsmotion. De tre första veckorna var temat 100 trappsteg. Den fjärde veckan övergick man till den årliga nationella fallpreventionskampanjen Balansera mera.
- **I september** fattade regionfullmäktige beslut om att Centralsjukhuset i Karlstad ska byggas om. Upp till sju miljarder kronor anslås för projektet och förberedelser för ersättningslokaler för hus 4 har genomförts.
- **Prins Carl Philip och prinsessan Sofia** besökte under hösten Centralsjukhuset i Karlstad med anledning av coronapandemin och det arbete hälso- och sjukvårdspersonalen utför.
- **Värmlands bokfestival** genomfördes men utan besökare och bordsutställare. Programmet sändes i stället digitalt. Årets festival följdes av totalt 7 250 tittare.
- **I december** började Region Värmland att vaccinera mot covid-19.

Styrning och uppföljning av den regionala verksamheten

Region Värmlands uppdrag regleras bland annat av regeringsformen, kommunallagen, förvaltningslagen, hälso- och sjukvårdslagen, tandvårdslagen, lagen om kollektivtrafik, lagen om regionalt utvecklingsansvar i vissa län samt annan lagstiftning som är relevant för verksamheten. Organisationen tillämpar en styrmodell med fyra effektmål och budgetstyrning

Centrala styrdokument

Regionplan med budget och ekonomisk flerårsplan är ett politiskt styrdokument som innehåller övergripande mål för hela Region Värmland. Planen riktar fokus på kommande verksamhetsår och flerårsplanen på de kommande tre. Denna inriktning är även grunden till nämndernas planering. Nämndernas planering för att nå målen återfinns i respektive nämndplan. Nämndernas mål med underliggande indikatorer beslutas årsvis och följs upp enligt respektive mätplan samt rapporteras till fullmäktige i delårsrapporten och årsredovisningen.

Mål och uppdrag

Regionfullmäktige fastställde i Regionplan 2020 visionen Livskvalitet i världsklass. Utifrån visionen beslutade regionfullmäktige även om övergripande mål för organisationen. Målen är nedbrutna i, och följs upp genom fokusområden. I årsredovisningen följs utfallet för respektive fokusområde.

I Regionplan 2020 angavs vilka mål som varje nämnd ska styra mot och följas upp mot. Nämnder gavs i uppgift att fastställa egna mål för regionfullmäktiges effektmål och möjlighet att besluta om egna lokala mål och indikatorer som styr mot regionfullmäktiges mål. Fullmäktige beslutar om verksamhetens inriktning, ekonomiska förutsättningar, mål och prioriteringar samt ger nämnder uppdrag kring implementering, utredningar och analyser. Uppdragen är ett av fullmäktiges sätt att styra verksamheten för att nå Region Värmlands mål.

Regionfullmäktige följer i årsredovisning och delårsrapport upp hur regionstyrelsen och övriga nämnder fullgjort sina uppdrag, och säkerställer att de verkställt fullmäktiges beslut.

Regionstyrelsen ska ansvara för att beslut om ägardirektiv till bolagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade genom att vid behov samordna, bereda och lämna förslag till regionfullmäktige. I det fall ärendet om ägardirektiv inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, ska styrelsen besluta om ägardirektivet.

Internkontroll och uppsiktsplikt

Regionstyrelsen ska årligen informera fullmäktige om organisationens samlade arbete med internkontroll enligt Region Värmlands reglemente för internkontroll. Årsredovisningen är en del av rapporteringen till full-

mäktige och redovisar regionstyrelsens samlade bild av Region Värmlands måluppfyllelse för 2020.

Syftet med internkontroll är att säkerställa att organisationen når sina uppsatta mål. Internkontrollen stöttar genom att identifiera risker och utifrån det utforma kontrollåtgärder. På så sätt ges möjlighet att i ett tidigt skede vidta åtgärder som syftar till att uppnå målen. För att inte skapa parallella system för internkontroll och övrig uppföljning, såsom månadsuppföljning, delårsrapporter och andra lägesrapporteringar, omfattar internkontrollen all uppföljning, vilket underlättar ledning och styrning då helhetsbilden blir tydligare.

Inom Region Värmland definieras internkontroll som samlingsbegreppet för:

- Mätplaner som beskriver vad som bidrar till målen, hur dessa följs upp och med vilken frekvens.
- Lägesrapporter som beskriver helheten och som kompletterar mätplanerna.
- Fördjupningar inom de områden som riskbedömning resulterat i.
- Summering från regiondirektörens tertialdialoger.
- Åtgärder som genomförts alternativt krävs när målen inte nås eller om lagar, regler eller riktlinjer inte följs.

Enligt kommunallagen (2017:725), ska nämnder, även styrelsen "...inom sitt område se till att verksamheten

bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt."

Region Värmlands system för internkontroll inkluderar även regionstyrelsens uppsiktsplikt. Enligt kommunallagen 6 kap 1§ har regionstyrelsen uppsiktsplikt över övriga nämnder, helägda och delägda bolag samt stiftelser. Detta rapporteras i regionstyrelsens ordinarie rapportering till regionfullmäktige. Regionstyrelsens uppsiktsplikt säkerställs genom att regionstyrelsen för dialog med företrädare för respektive nämnd och andra organisationer samt tar del av protokoll, verksamhetsplaner, delårsrapporter och årsredovisningar från de verksamheter som regionstyrelsen har uppsiktsplikt över. För Region Värmlands nämnder säkerställs dessutom uppsiktsplikten genom rapportering till regionstyrelsen.

I utövandet av uppsiktsplikten har regionstyrelsen löpande tagit del av samtliga månadsrapporteringar i Region Värmlands nämnder. För övriga nämnder, bolag och stiftelser har regionstyrelsen begärt in årsredovisningar. Regionstyrelsen har även bjudit in till dialogsamtal.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är en förutsättning för att även i framtiden kunna ge invånarna i regionen en god hälso- och sjukvård och tandvård, kollektivtrafik, regional utveckling samt kultur och bildning. God ekonomisk hushållning innebär:

- att regionens finansiella och verksamhetsmässiga mål uppnås
- att verksamheten bedrivs långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt
- att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer.

Begreppet god ekonomisk hushållning har enligt kommunallagen både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det fleråriga perspektivet är viktigare än det enskilda räkenskapsåret. Det så kallade balanskravet innebär att om balanskravsresultatet för ett räkenskapsår är negativt, ska det enligt kommunallagen regleras under de närmast följande tre åren. Ur ett finansiellt perspektiv innebär god ekonomisk hushållning att det dessutom krävs ett positivt ekonomiskt resultat som är tillräckligt för att klara kommande investeringar, återbetala lån, klara av pensionsåtaganden och inte skjuta kostnader till kommande generationer.

Efter analys av utfallet för helåret 2020 kan ur ett finansiellt perspektiv konstateras att effektmålet hållbar organisation – ekonomi i balans visar en positiv trend. Helhetsbedömningen är att regionen för helåret 2020 ur ett finansiellt perspektiv, uppnår regionfullmäktiges målsättning, en god handlingsberedskap på kort sikt och en långsiktigt stark ekonomi.

God handlingsberedskap på kort sikt

Det finansiella målet på kort sikt är att Region Värmland ska ha en god handlingsberedskap. Med god handlingsberedskap kan regionen på ett bra sätt möta konjunktursvängningar med förändrade skatteintäkter och fortfarande klara av sina åtaganden och planerade investeringar.

Regionfullmäktige har i regionplan 2020 beslutat att nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag högst får uppgå till 98,1 procent och att 259 miljoner kronor skulle avsättas till pensionsfonden. Utöver dessa två beslut pekar regionfullmäktige i sitt reglemente för god ekonomisk hushållning även ut likviditet som ytterligare en indikator för att mäta det finansiella målet på kort sikt. Nettokostnadernas andel

av skatteintäkter och generella statsbidrag uppgick till 93,2 procent, 259 miljoner kronor har avsatts till pensionsfonden och likviditeten har under året förbättrats.

En långsiktigt stark ekonomi

Det finansiella målet på lång sikt är för Region Värmland en långsiktigt stark ekonomi. Med en långsiktigt stark ekonomi ges handlingsberedskap för att klara morgondagens utmaningar med både framtida befolkningsutveckling, demografi, förändrad försörjningskvot, framtida förändringsarbeten samt olika projekt och satsningar.

I regionfullmäktiges reglemente för god ekonomisk hushållning anges att en långsiktigt stark ekonomi indikeras bland annat av att årets resultat i regionen uppgår till minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag sett över en längre tidsperiod. Andra indikatorer som är lämpliga är självfinansieringsgrad för investeringar och soliditet. Resultatet för helåret 2020 överstiger 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Självfinansieringsgraden för investeringar och soliditeten har förbättrats under året.

673

miljoner kronor
blev verksamhetens resultat.

491

miljoner kronor
bättre än budget.

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

ÅRETS RESULTAT

Verksamhetens resultat uppgick till 673,0 miljoner kronor, vilket var 491,0 miljoner kronor bättre än budget. Detta berodde på ökade bidrag från staten med anledning av coronapandemin. Verksamhetens resultat föregående år var 96,7 miljoner kronor.

Resultatet före orealiserade finansiella poster uppgick till 519,7 miljoner kronor, vilket var 400,7 miljoner kronor bättre än budget. Resultatet före orealiserade finansiella poster föregående år var 106,1 miljoner kronor.

Resultat efter finansiella poster uppgick till 777,6 miljoner kronor, vilket var 658,6 miljoner kronor bättre än budget. Resultat efter finansiella poster före-

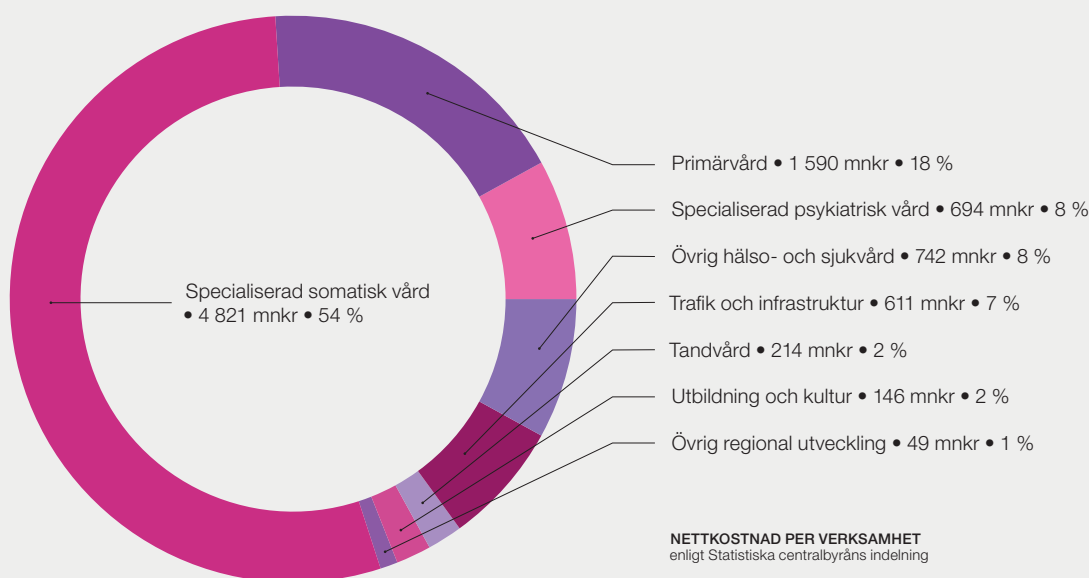
gående år uppgick till 537,8 miljoner kronor.

Orealiserade värdeförändringar på finansiella omsättningstillgångar påverkar regionens resultat med 258,4 miljoner kronor och berodde på stora rörelser på de finansiella marknaderna i spåren av coronapandemin.

VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER

Verksamhetens nettokostnader uppgick till 9 179,8 miljoner kronor, vilket var 62,0 miljoner kronor (0,7 procent) högre än föregående år.

Nettokostnaderna var 340,2 miljoner kronor lägre än budget. Det beror på ökade riktade statsbidrag med anledning av coronapandemin.

Verksamhetens nettokostnader (mnkr)			
	Utfall 2020	Budget 2020	Utfall jämfört budget
Verksamhetens intäkter	2 327,7	1 900,6	427,1
Personalkostnader	-5 701,2	-5 753,8	52,6
Köp av verksamhet	-1 902,9	-1 899,0	-3,9
Verksamhetsanknutna tjänster	-326,4	-143,3	-183,1
Läkemedel	-1 126,5	-1 121,1	-5,3
Material och varor	-536,8	-514,4	-22,4
Lämnade bidrag	-289,3	-253,0	-36,3
Övriga verksamhetskostnader	-1 212,8	-1 296,3	83,5
Avskrivningar	-411,7	-439,7	28,0
Verksamhetens nettokostnader	-9 179,8	-9 520,0	340,2

VERKSAMHETENS INTÄKTER

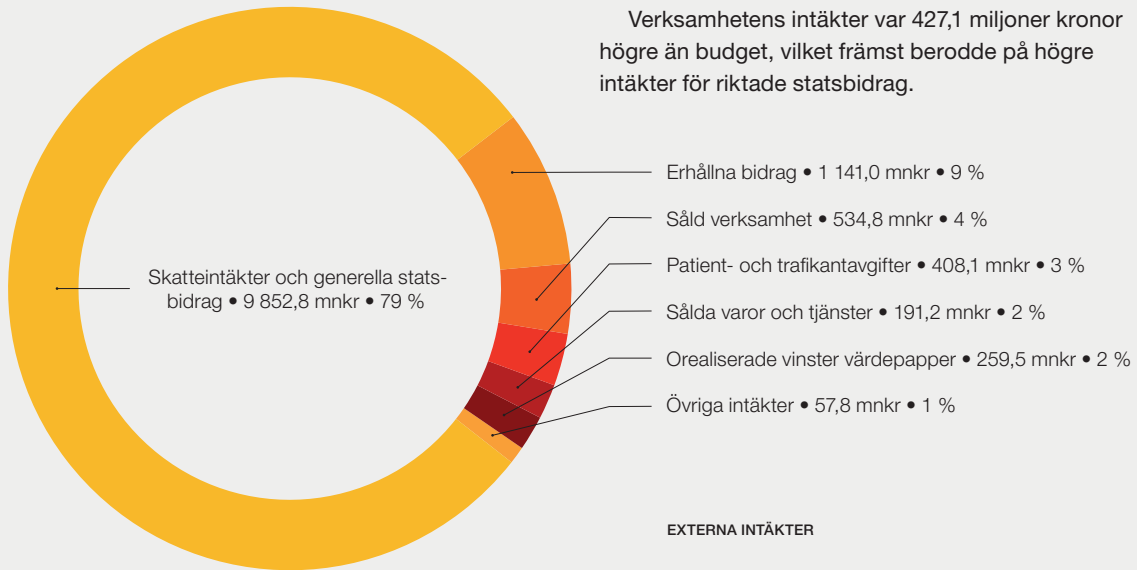
Verksamhetens intäkter uppgick till 2 327,7 miljoner kronor, vilket var 314,2 miljoner kronor (15,6 procent) högre än föregående år.

Intäkter för patient- och trafikantavgifter uppgick till 408,1 miljoner kronor, vilket var 86,4 miljoner kronor lägre än föregående år. Både trafikantintäkter och patientavgifter har minskat till följd av coronapandemin.

Intäkter för såld verksamhet uppgick till 534,8 miljoner kronor, vilket var 35,1 miljoner lägre än föregående år. Minskningen berodde främst på coronapandemin.

Erhållna bidrag uppgick till 1 141,0 miljoner kronor, av dessa avsåg 991,5 miljoner kronor riktade statsbidrag. Erhållna bidrag var 543,7 miljoner kronor högre än föregående år. Ökningen berodde främst på riktade bidrag för insatser orsakade av coronapandemin. Ersättning för sjuklönekostnader under coronapandemin har erhållits med 48,6 miljoner kronor.

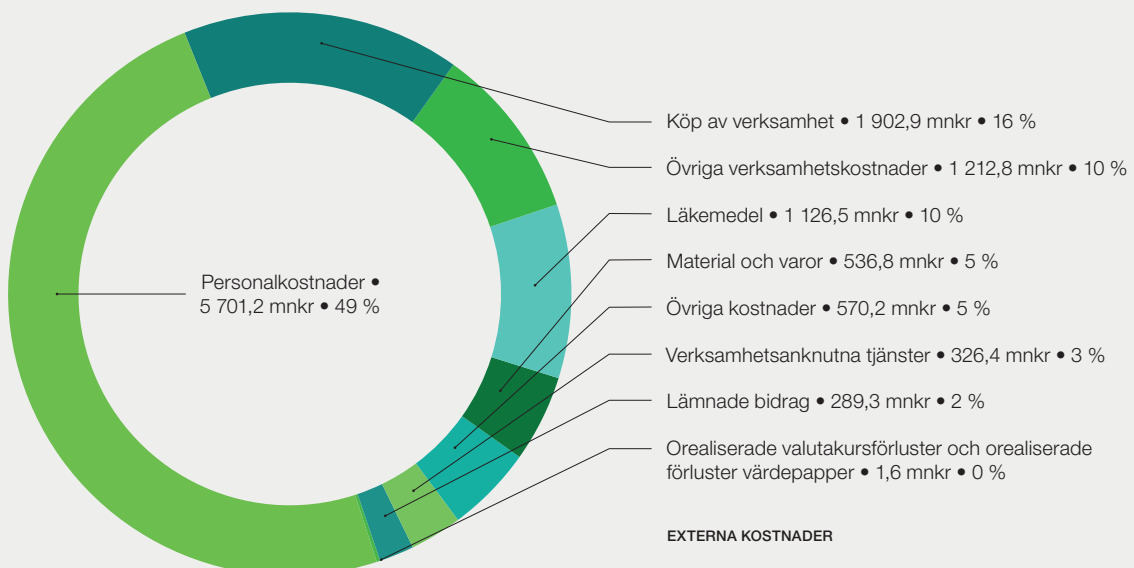
Verksamhetens intäkter var 427,1 miljoner kronor högre än budget, vilket främst berodde på högre intäkter för riktade statsbidrag.

VERKSAMHETENS KOSTNADER

Verksamhetens kostnader uppgick till 11 095,8 miljoner

kronor, vilket var 380,2 miljoner kronor (3,5 procent) högre än föregående år. Kostnaderna var 115,0 miljoner kronor högre än budget.

PERSONALKOSTNADER

Personalkostnaderna uppgick till 5 701,2 miljoner kronor, vilket var 210,8 miljoner kronor (3,8 procent) högre än föregående år.

Lönekostnaderna (exklusive sociala avgifter) uppgick till 3 669,7 miljoner kronor, vilket var 196,4 miljoner kronor (5,7 procent) högre än föregående år. Tillfälliga regler har införts på grund av coronapandemin som innebär att arbetsgivare från och med april, får ersättning från staten för sjuklönekostnader. Ersättningen redovisas som ett personalanknutet statsbidrag under rubriken verksamhetens intäkter.

Pensionskostnaderna (exklusive löneskatt och finansiella kostnader) uppgick till 664,1 miljoner kronor, vilket var 40,2 miljoner kronor (5,7 procent) lägre än föregående år. Detta berodde på lägre kostnader för förmånsbestämd ålderspension. Ett högre inkomstbasbelopp jämfört med tidigare beräkningar bidrar till de lägre kostnaderna. Ett högre inkomstbasbelopp gör att färre blir kvalificerade för den förmånsbestämda ålderspensionen och att de som är kvalificerade får en lägre ersättning.

Personalkostnaderna var 52,6 miljoner kronor lägre än budget. Den främsta orsaken var lägre pensionskostnader.

Vid analys av personalkostnader bör även hänsyn tas till kostnader för inhyrd personal.

Köp av verksamhet

Kostnaderna för köp av verksamhet uppgick till 1 902,9 miljoner kronor, vilket var 18,3 miljoner kronor (1,0 procent) lägre än föregående år. Kostnaden för köp av kollektivtrafik har varit lägre på grund av coronapandemin som har lett till minskat behov av trafik för färdtjänst och skola men också på grund av index som styr trafikavtalens kostnadsuppräknings. Samtidigt har kostnaden varit högre inom hälso- och sjukvården med anledning av ett ökat behov av köpt vård. Kostnaderna var 3,9 miljoner kronor högre än budget.

Verksamhetsanknutna tjänster och inhyrd personal

Kostnaderna för verksamhetsanknutna tjänster uppgick till 326,4 miljoner kronor, vilket var 19,5 miljoner kronor (5,6 procent) lägre än föregående år. Jämförelsen med föregående år påverkas av att sjukvårdsrådgivningen sedan november 2019 drivs i egen regi. Kostnaderna för verksamhetsanknutna tjänster var 183,1 miljoner kronor högre än budget. Avvikelsen berodde på hälso- och sjukvårdens budgeteringsmodell för inhyrd personal.

Kostnaderna för inhyrd personal uppgick till 178,8 miljoner kronor, vilket var 1,3 miljoner kronor (0,7 procent) lägre än föregående år. Kostnaden för inhyrd personal avsåg inhyrda läkare, 174,3 miljoner kronor och inhyrda lärare, 4,5 miljoner kronor. Kostnaderna för inhyrd personal var 172,1 miljoner kronor högre än budget. Hälso- och sjukvården budgeterar

all sin bemanning inom kostnadsslaget personal, då avsikten är att sträva mot ett oberoende av hyrläkare.

Läkemedel

Kostnaderna för läkemedel uppgick till 1 126,5 miljoner kronor, vilket var 83,5 miljoner kronor (8,0 procent) högre än föregående år. Kostnadsökning återfinns både inom förmåns- och rekvisitionsläkemedel, främst beroende på rådande coronapandemi då lager utökats för höjd beredskap. Samtidigt har regionen erhållit betydligt högre rabatter än planerat. Kostnaden för läkemedel blev 5,3 miljoner kronor högre än budget.

Material och varor

Kostnaderna för material och varor uppgick till 536,8 miljoner kronor, vilket var 31,1 miljoner kronor (6,1 procent) högre än föregående år. De högre kostnaderna berodde främst på ökade inköp av skydds-material och analyskit till följd av coronapandemin. De ökade inköpen förklarar även varför kostnaderna var 22,4 miljoner kronor högre än budget.

Lämnade bidrag

Kostnaderna för lämnade bidrag uppgick till 289,3 miljoner kronor, vilket var 39,5 miljoner kronor (15,8 procent) högre än föregående år. Ökningen berodde framförallt på ökade bidrag för regional tillväxt samt bildning och kultur som stöd till kulturlivet under coronapandemin. De ökade bidragen förklarar även varför kostnaderna var 36,3 miljoner kronor högre än budget.

Övriga verksamhetskostnader

Övriga verksamhetskostnader består av lokal- och fastighetskostnader, reparation och underhåll, leasing av fordon, transporter, post – och telekostnader, försäkringar och övriga kostnader.

Kostnaderna uppgick till 1 212,8 miljoner kronor, vilket var 53,1 miljoner kronor (4,6 procent) högre än föregående år. De högre kostnaderna berodde främst på ökade inköp av skyddsutrustning och arbetskläder till följd av coronapandemin, samt ökade kostnader för IT-utrustning för digitala arbetssätt. Övriga verksamhetskostnader var 83,5 miljoner kronor lägre än budget. Den främsta anledningen till att kostnaden blev lägre än budget berodde på att utvecklingsarbeten inte startat som planerat.

Avskrivningar

Kostnaderna uppgick till 411,7 miljoner kronor vilket var 3,9 miljoner kronor (0,9 procent) lägre än föregående år. Kostnaderna var 28,0 miljoner lägre än budget. Den pågående coronapandemin har lett till att investeringar inte genomförts enligt plan, detta gäller både återinvesteringar och nyinvesteringar.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning var sammantaget 6,9 procent högre än föregående år.

Skatteintäkterna uppgick till 6 778,6 miljoner kronor, vilket var 15,8 miljoner kronor (0,2 procent) lägre än föregående år på grund av färre arbetade timmar under coronapandemin.

Skatteintäkterna var 135,4 miljoner kronor lägre än budget.

Generella statsbidrag och utjämning uppgick till 3 074,1 miljoner kronor, vilket var 654,1 miljoner kronor (27,0 procent) högre än föregående år. Ökningen berodde främst på högre intäkter i utjämningssystemet samt högre generella statsbidrag.

Generella statsbidrag och utjämning var 286,1 miljoner kronor högre än budget. Det berodde på ökade bidrag från staten med anledning av coronapandemin.

Finansiella intäkter och kostnader

Regionen redovisar ett finansnetto på plus 104,6 miljoner kronor, vilket var 336,4 miljoner kronor sämre än föregående år. Finansnettot var 167,6 miljoner kronor bättre än budget.

Finansiella intäkter uppgick till 264,7 miljoner kronor vilket var 298,4 miljoner kronor lägre än föregående år. De finansiella intäkterna var 211,7 miljoner kronor högre än budget. Avvikelsen beror på värdeförändringar i pensionsmedelsportföljen.

Finansiella kostnader uppgick till 160,0 miljoner kronor vilket var 37,9 miljoner kronor högre än föregående år. Ökningen berodde till största delen på finansiella kostnader i samband med omallokeringar i pensionsmedelsportföljen och på finansiella kostnader för omstrukturering av räntebindningar i skuldportföljen. De finansiella kostnaderna var 44,1 miljoner kronor högre än budget.

6 778,6

miljoner kronor i skatteintäkter.

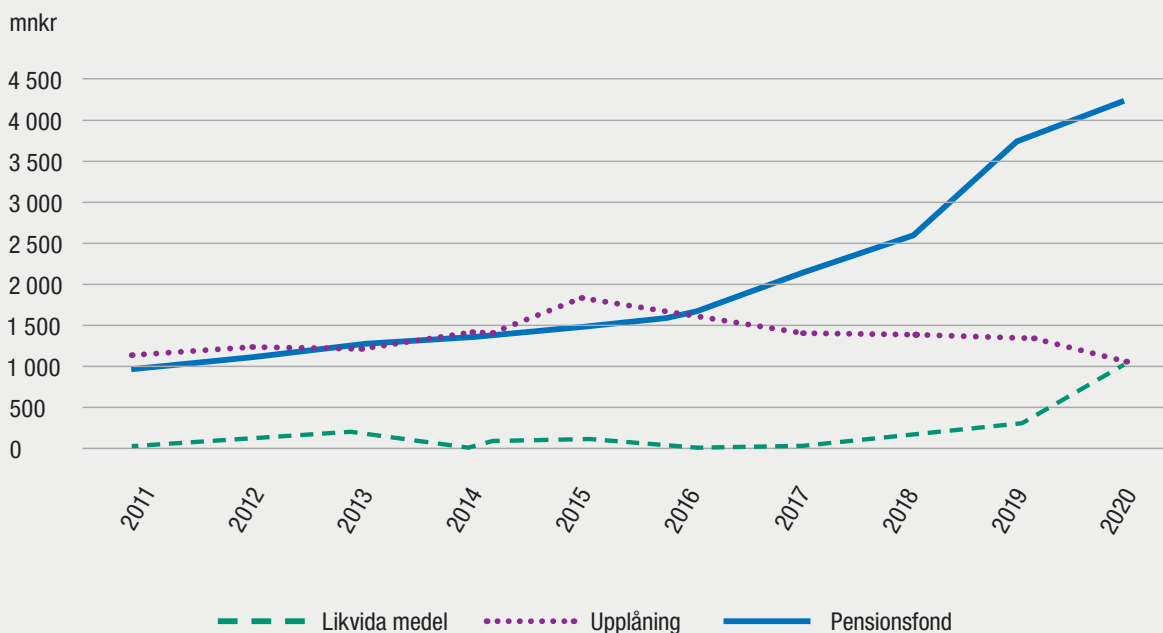
Låneskuld och likviditet

Region Värmland hade en lånevolym vid årets slut på 1 042,0 miljoner kronor. Kommuninvest i Sverige AB (publ.) stod som långgivare för 1 040,0 miljoner kronor och Arvika kommun för 2,0 miljoner kronor.

Region Värmlands upplåning sker till en genomsnittsränta på 0,52 procent och har idag räntebind-

ningsavtal om totalt 550 miljoner kronor. Syftet med räntebindningsavtalen är att skapa framförhållning när det gäller en ränteuppgångs påverkan på organisationens ekonomi och att skapa ökad flexibilitet i den löpande skuldförvaltningen för beslutade investeringar. Region Värmland hade vid årsskiftet 1 082,2 miljoner kronor på Nordea Bank AB (publ.).

Likvida medel, kortfristiga placeringar (pensionsfond) och upplåning

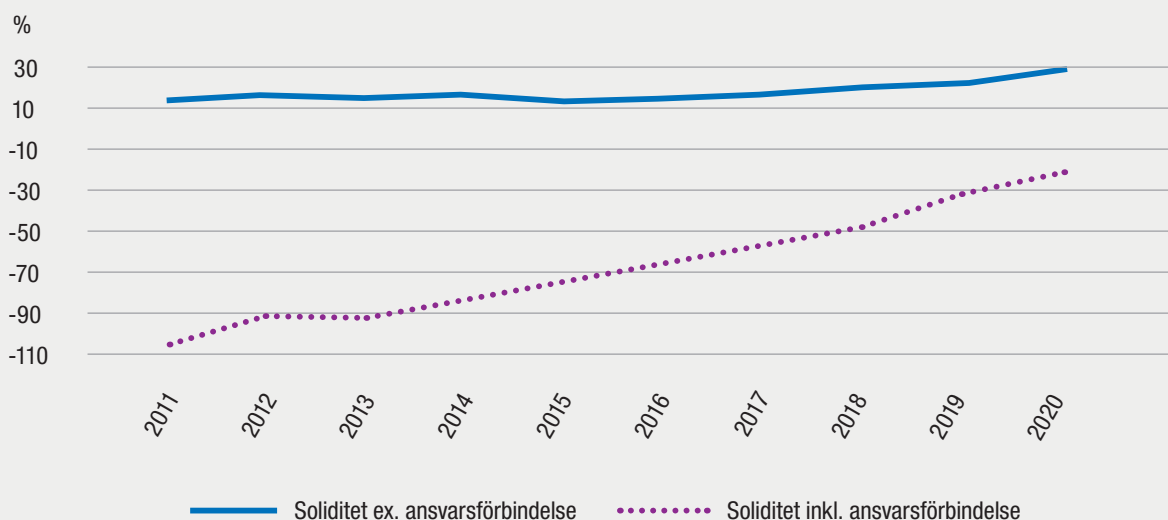

Soliditet

Soliditeten visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med egna medel (eget kapital i förhållande till totala tillgångar). Måttet anger också en mer långsiktig betalningsförmåga. För Region Värmland är soliditeten

28,8 procent exklusive regionens del av pensionsåtagandet som redovisas som en ansvarsförbindelse. Inklusive ansvarsförbindelsen är soliditeten minus 21,6 procent. Vid bedömning av soliditeten är utvecklingen över tid viktigare än enskilda år.

Soliditet

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren.

Årets resultat efter balanskravsjusteringar är positivt och uppgår till 595,9 miljoner kronor vilket därmed lever upp till lagens krav. Inget negativt balanskrav från tidigare år finns att återställa.

Region Värmland förfogar över en resultatutjämningsreserv (RUR) som efter beslut i regionfullmäktige kan nyttjas under lågkonjunktur enligt regionens reglemente för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv. Reservering till RUR får göras om resultatet efter balanskravsjusteringar överstiger 2,0 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämningsreserv. Resultat efter balanskravsjusteringar uppgick till

6,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag vilket medger en reservering av medel till resultatutjämningsreserven.

Utmärkande för årets balanskravsutredning är att:

- årets resultat innehåller realisationsvinster från anläggningstillgångar på 0,3 miljoner kronor
- årets resultat innehåller orealiserade vinster i värdepapper på 258,4 miljoner kronor
- årets resultat innehåller återföring av orealiserade vinster i värdepapper på 77,1 miljoner kronor
- reservering till resultatutjämningsreserven (RUR) har gjorts med 398,8 miljoner kronor
- resultatutjämningsreserven uppgår 2020-12-31 till 516,8 miljoner kronor.

Balanskravsutredning (mkr)			
	2020	2019	2018
Årets resultat enligt resultatr.	777,6	537,8	-268,9
- Samtliga realisationsvinster anläggningstillgångar	-0,3	-5,9	-0,8
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-258,4	-486,7 *)	197,5
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	77,1	55,0 *)	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	595,9	100,2	-72,2
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-398,8	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	197,1	100,2	-72,2

*) Justerat belopp mellan posterna jämfört med Årsredovisning 2019.

Årets resultat : **777,6** miljoner kronor.

Väsentliga personalförhållanden

Antal anställningar						
	Antal 2020	Andel kvinnor %	Andel män %	Antal 2019	Andel kvinnor %	Andel män %
Tillsvidareanställning	7797	80,2%	19,8%	7647	80,3%	19,7%
Visstidsanställning	612	75,0%	25,0%	530	71,3%	28,7%
Totalsumma	8409	79,8%	20,2%	8177	79,7%	20,3%

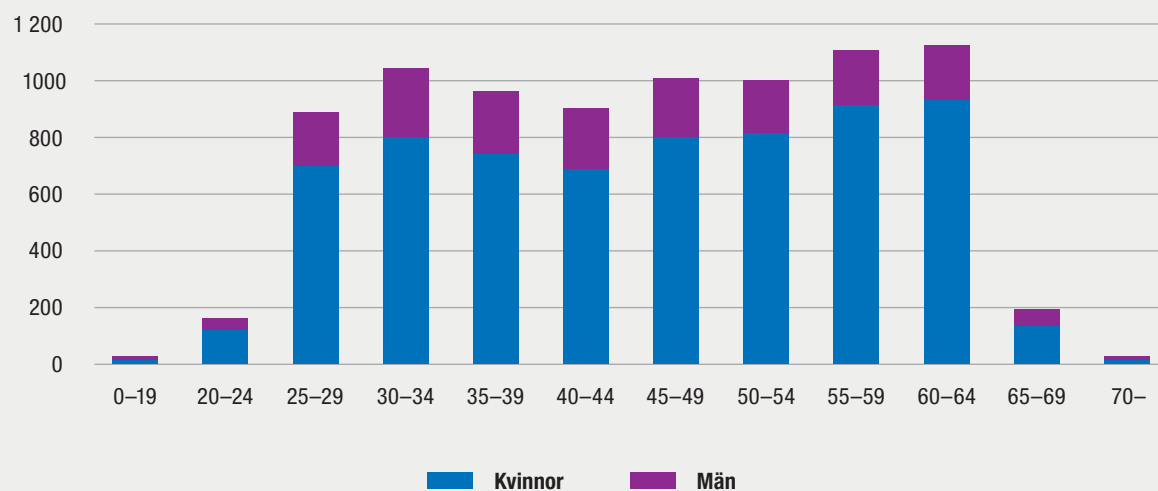

De tio vanligaste personalgrupperna inom Region Värmland			
	Antal	Andel i %	
	Totalt 2020	Kvinnor	Män
Sjuksköterskor	2 221	88,2	11,8
Undersköterskor, skötare, m. fl.	1 257	87,3	12,7
Läkare specialistkompetenta	488	47,3	52,7
Vårdadministratörer	484	98,3	1,7
Handläggare	475	67,8	32,2
Läkare ej specialistkompetenta	400	54,5	45,5
Ledningsarbete	359	77,2	22,8
Administratörer	298	90,6	9,4
Tandsköterskor	248	100,0	0,0
Biomedicinska analytiker	239	92,5	7,5

Medelålder						
	2020			2019		
	Totalt	Kvinna	Man	Totalt	Kvinna	Man
Tillsvidareanställning	45,9	46,1	45,2	46,0	46,2	45,0
Visstidsanställning	36,8	36,7	36,9	38,5	38,5	38,6
Totalsumma	45,2	45,4	44,4	45,5	45,8	44,4

Antal anställda per åldersgrupp

Sjukfrånvaro (inkl. timavlönade)

	2018 i %	2019 i %	2020 i %
Total sjukfrånvaro	5,3	5,3	6,6
varav kvinnor	5,7	5,8	7,1
varav män	3,6	3,7	4,6
I åldern 29 år eller yngre	4,6	4,9	6,7
I åldern 30–49 år	5,5	5,4	6,7
I åldern 50 år eller äldre	5,4	5,4	6,5
Sjukperiod 60 dagar eller mer	47,6	48,4	38,8

Förväntad utveckling

I november 2019 tog regeringen beslut om ny kostnadsutjämningsmodell vilket gynnar Region Värmland som fått ökade generella statsbidrag från och med 2020. Detta innebär att Region Värmland har bättre

ekonomiska förutsättningar under planperioden än vad tidigare prognoser visade, men fortsatt kostnads kontroll krävs för att klara framtidens ekonomiska utmaningar.

Resultatbudget (mnkr)			
	2021	2022	2023
Verksamhetens nettokostnader	-9 845	-10 028	-10 116
Skatteintäkter	6 853	7 050	7 276
Generella statsbidrag och utjämning	3 189	3 184	3 050
Verksamhetens resultat	197	206	210
Finansiella intäkter	53	58	63
Finansiella kostnader	-70	-86	-135
Resultat efter finansiella poster	180	178	138
Årets resultat	180	178	138

Region Värmland har behov av att framtidssäkra sitt fastighetsbestånd, främst på Centralsjukhuset i Karlstad där flera av lokalerna inte längre är anpassade till modern sjukvård, vilket kommer att innebära stora investeringsbehov de närmsta åren. Ett beslut att påbörja en större ombyggnation på Centralsjukhuset i Karlstad är fattat och uppskattat investeringsbehov uppgår till 7 miljarder kronor.

Region Värmland bedöms fortsatt att befinna sig i samma situation som många andra regioner när det gäller upplevd brist i kompetensförsörjningen för vissa yrkeskategorier. Konkurrens om arbetskraften kan komma att påverka kostnadsutvecklingen.

Ett annat riskområde är pensionskostnaderna. Prognosen från KPA Pension är osäker då den påverkas av gällande ränteläge. Även läkemedel är ett område som tidigare belysts som ett riskområde.

Eftersom nya och dyra läkemedel löpande introduceras på marknaden är prognosen svårbedömd. Ytterligare ett riskområde för Region Värmland är behovet av ökad vårdproduktion till följd av tidigare undanträngd vård vilket kan leda till ökande kostnaderna under planperioden.

Regionens samlade överskott år 2020 möjliggör bättre förutsättningar att kunna finansiera kommande åtgärder och omställningar som uppkommit till följd av coronapandemin, exempelvis att hantera den uppskjutna vården. Uppnådda överskottet hanteras inom ramen för regionens resultatutjämningsreserv.

Under 2021 förväntas SKR fatta beslut om ett förändrat livslängdsantagande, detta kan innebära väsentligt högre pensionskostnader under 2021 då ett ökat livslängdsantagande innebär att regionens pensionsskuld behöver omvärderas.

A man and a woman are shown from the chest up, performing pull-ups on a wooden structure. They are both wearing black athletic tank tops and leggings. The woman is in the foreground, smiling, and the man is behind her, looking upwards. The background is a blurred green outdoor setting.

**Region
Värmlands
mål 2020**

Regionfullmäktige har i regionplan 2020 beslutat om fyra övergripande effektmål:

- trygga och nöjda invånare
- attraktivt och hållbart Värmland
- god och jämlik hälsa
- hållbar organisation

Region Värmland bidrar till effektmålen, men äger inte måloppfyllelsen som helhet. I årsredovisningen summeras läget i länet under respektive mål. Region Värmlands bidrag till måloppfyllelse bedöms utifrån nämndernas måloppfyllelse av resultatmål och pågående aktiviteter.

Regionstyrelsen bedömer att Region Värmlands bidrag till effektmålet trygga och nöjda invånare inte har uppnåtts.

Redovisningen av målet innefattar följande fokusområden: sysselsättning, utbildning, digital delaktighet, kollektivtrafik, kulturutbud samt förtroende för hälso- och sjukvård.

Bilden för pandemiåret 2020 är komplex. Region Värmland har genomfört stora insatser för att motverka coronapandemins negativa effekter. Det gäller såväl effekter på förtroendet för hälso- och sjukvård som för sysselsättning och digital delaktighet i länet. Inom hälso- och sjukvården har omfattande omställning av vården utförts för att uppnå en trygg och säker vård under pågående pandemi.

Trygga och nöjda invånare

Redovisningen av målet innefattar följande fokusområden: sysselsättning, utbildning, digital delaktighet, kollektivtrafik, kulturutbud samt förtroende för hälso- och sjukvård.

Följande nämnders resultatmål bidrar till måloppfyllelsen:

Trygga och nöjda invånare ●

Regionstyrelsen		
Aktiv och attraktiv samverkan	Uppfyller	●
Aktivt kvalitetsarbete	Uppfyller	●
Klok utveckling och innovation	Uppfyller	●
Effektiv och flexibel förvaltning	Uppfyller	●
Hälso- och sjukvårdsnämnden		
Bästa vårdkvalitet	Uppfyller delvis	●
Tillgänglig vård	Uppfyller ej	●
Kollektivtrafiknämnden		
God tillgänglighet och service	Uppfyller	●
Regionala utvecklingsnämnden		
Stärkt hållbar tillväxt och utveckling	Uppfyller	●
Kultur- och bildningsnämnden		
Ett varierat kulturutbud av hög kvalitet	Uppfyller ej	●
Ökad kulturell delaktighet	Uppfyller ej	●
Förbättrad folkhälsa genom ökad samverkan	Uppfyller ej	●
Attraktiva folkhögskolor	Uppfyller	●
Patientnämnden		
Stödja patienter	Uppfyller	●
Bidra till kvalitetsutveckling	Uppfyller	●

SYSSELSÄTTNING

Antalet förvärvsarbetsbetande i dagbefolkningen över 16 år i Värmland var under 2019 129 508¹. Siffror för 2020 finns ännu inte att tillgå.

Antal personer i Värmland som berörts av varsel om uppsägning under 2020 var 1 631 och detta är en ökning jämfört med 2019 då 870 personer varslades².

Under fjärde kvartalet 2020 uppgick andelen sysselsatta i åldern 15–74 år till 66,0 procent, en oförändrad nivå jämfört med samma kvartal föregående år³.

Sett på en tioårsperiod har Värmlands sysselsättning stigit mer än sysselsättningen på riksnivå, men coronapandemin har på kort tid förändrat delar av arbetsmarknaden. När efterfrågan på arbetskraft minskar ökar arbetslösheten framför allt bland timanställda och de som är nya på arbetsmarknaden. Många av de jobb som har försvunnit i länet finns i branscher med instegsjobb för utrikesfödda och ungdomar, även de som redan är arbetslösa får det svårare i konkurrensen om jobben⁴. Efterfrågan på personal finns inom flera branscher men de flesta av dessa jobb kräver någon form av yrkeskompetens⁵.

Ett regionalt omställningsråd har bildats med syftet att på kort sikt arbeta med effekterna av coronapandemin som påverkar näringslivet i Värmland. På lång sikt handlar det om att stärka innovations- och transformationsförmågan och parallellt hantera de långsiktiga effekterna av coronapandemin.

UTBILDNING

Andelen av den värmländska befolkningen i åldrarna 30–34 år med eftergymnasial utbildning var under 2019 38,5 procent.

Andelen av befolkningen 25–64 år med högsta utbildningsnivå i länet under 2019 är uppdelat på:

- förgymnasial utbildning 8,3 procent
- gymnasial utbildning 49,2 procent
- eftergymnasial utbildning inklusive forskarutbildning 35,6 procent⁶.

Under våren lanserade Region Värmland Utbildningsportal Värmland. Här samlas relevanta utbildningar i syfte att underlätta för den som söker efter något nytt på arbetsmarknaden. Utbildningar presenteras på ett strukturerat och överskådligt sätt och förklarar vilken kompetens de olika utbildningsformerna ger och vilka jobb de kan leda till.

DIGITAL DELAKTIGHET

Region Värmland arbetar för att öka den digitala delaktigheten och motverka digital isolering i länet. Målet för digital delaktighet i Värmlandsstrategin är att samtliga hushåll och företag i Värmland ska ha tillgång till 100 Mbit/s senast år 2020. Mätningen baseras på den officiella statistik som Post- och telestyrelsen (PTS) samlar in och upprättar.

Tillgången till 100 Mbit/s var vid den senaste mätningen i oktober 2019, 75,7 procent av hushållen och 81,2 procent av arbetsställena i Värmland⁷.

Under 2020 har arbetet med bredbandsutbyggnaden med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Region Värmland och kommunerna fortgått. En femte etapp har inletts där ansökan godkändes i juni månad.

NÖJDHET

Inom hälso- och sjukvården är den nationella patientenkäten ett viktigt verktyg för att kunna följa patienters nöjdhet och erfarenheter. Med anledning av coronapandemin genomfördes inte de mätningar som under våren var planerade inom den specialiserade somatiska och psykiatriska vården. Under hösten 2020 var dock Värmland en av de regioner som genomförde patientenkäten inom primärvård. Resultaten har tidigare år visat en positiv utveckling och den utvecklingen har fortsatt. 2020 var indexet för helhetsintryck 82,8 i Värmland medan det 2019 uppgick till 81,9. Resultatet 2020 är något högre än rikets värde 82,6 för helhetsintryck.

Nöjdheten är en viktig faktor för att kunna öka resandet med kollektivtrafiken. Genom kollektivtrafikbarometern mäts kundernas och medborgarnas nöjdhet med Värmlandstrafik och Karlstadsbuss. Både kundnöjdhet och medborgarnöjdhet med den allmänna kollektivtrafiken bedöms som hög (över nationellt snitt). När Region Värmlands invånare tillfrågas om hur nöjda de är med sin senaste resa med kollektivtrafiken i Värmland, svarar 62 procent att de är nöjda med sin senaste resa (att jämföra med 59 procent år 2019 och det nationella snittet för 2020 på 54 procent).

KULTURUTBUD

Konst och kultur utvecklar och formar både samhälle och individer, och bidrar till effektmålet trygga och nöjda invånare genom att ge förståelse, skapa sammanhang, inspirera, ge perspektiv och skapa möjligheter till möten och dialog. Kulturen är och har alltid varit viktig för Värmland inom konstformer som teater, litteratur, musik, bildkonst och film. Värmland har en stark ställning i svenskt kulturliv.

Möjligheterna att åstadkomma ett varierat kulturutbud och en hög kulturell delaktighet har påverkats starkt av de restriktioner som coronapandemin medfört. Inte minst gäller det scenkonstproduktioner och musikarrangemang. Samtidigt har restriktionerna

---

1. SCB
 2. Arbetsförmedlingens årsstatistik
 3. SCB
 4. Arbetsförmedlingens årsstatistik
 5. Region Värmlands egen uppföljning
 6. SCB
 7. Post- och telestyrelsen
 8. Rapporten Förnuft och känsla från Myndigheten för vård- och omsorgsanalys

bidragit till en positiv utveckling av nya mötesformer och ökad användning och kunskap om digitala lösningar och sociala medier.

Region Värmland har försökt mildra effekterna för kulturverksamheter bland annat genom att inte återkräva verksamhetsbidrag även om planerad verksamhet ställs in, och genom att bevilja förskott på redan beviljade verksamhets- och statsbidrag. Kvaliteten på den kultur som erbjöds under året var fortsatt hög, men sammantaget minskade utbudet kraftigt.

FÖRTROENDE

Den svenska befolkningen har generellt ett högt förtroende för hälso- och sjukvården, men det förekommer skillnader mellan olika regioner. Befolkningens förtroende är en förutsättning för ett väl fungerande hälso- och sjukvårdssystem⁸.

För att fånga befolkningens attityder till svensk hälso- och sjukvård genomförs årligen den nationella undersökningen Hälso- och sjukvårdsbarometern. Under 2020 uppgav 69 procent av befolkningen i Värmland att de hade ett stort förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet. Det var ett resultat som motsvarade rikets 69 procent och innebar en ökning med 10 procentenheter från föregående år. Ett stort förtroende var vanligare bland den äldre befolkningen, personer som nyligen varit i kontakt med vården, personer som har bättre självskattat hälsotillstånd och personer som har grundskola som högsta avslutade utbildning.

I Värmland hade 76 procent av befolkningen stort förtroende för sjukhusen under 2020, jämfört med 69

procent året innan. Förtroendet för vårdcentralerna ökade från 57 procent 2019 till 64 procent 2020. Det vanligaste svaret på vad som skulle öka förtroendet för vårdcentralerna, angavs i undersökningen 2020 som möjligheten till att få samma läkare varje gång. Frågan fanns också med i enkäten 2018 och även då var kontinuitet det vanligaste svaret.

I Hälso- och sjukvårdsbarometern 2020 undersöktes också några frågor kopplade till coronapandemin. Av de värmländska invånarna var det en större andel som ställde sig positiva till att kunna vårdas hemma genom hembesök än att få vård, konsultation och behandling med digital teknik såsom videosamtal (57 respektive 44 procent). Däremot var 80 procent av befolkningen positiva till att använda 1177 Vårdguidens e-tjänster för att till exempel boka besök, läsa sin journal eller förnya recept. Dessutom uppgav nästan 8 av 10 värmlänningar att de hade ett stort förtroende för hälso- och sjukvårdens hantering av coronapandemin. Värmland låg därmed på en högre nivå än rikssnittet (73 procent) och hade tredje högsta resultatet i jämförelse med övriga regioner.

En del i att tillhandahålla en attraktiv kollektivtrafik är att länets invånare har förtroende för att de kan genomföra sin resa och komma fram till sin destination i tid. Av tillfrågade invånare i Värmland svarade 56 procent att de kan lita på att de kommer fram i tid när de reser med den kollektivtrafik som anordnas av Region Värmland, att jämföra med 57 procent år 2019 och det nationella snittet för 2020 på 47 procent.

Attraktivt och hållbart Värmland

Redovisningen av målet innefattar följande fokusområden: innovations- och konkurrenskraft, internationellt arbete, infrastruktur till och från länet, utveckling i relation till Agenda 2030 och varumärket Värmland.

Regionstyrelsen bedömer att Region Värmland bidrar till effektmålet *attraktivt och hållbart Värmland* uppnås. Vissa centrala delar i effektmålet uppnås inte, bland annat har kulturutbudet och länets infrastruktur påverkats av coronapandemin. Insatserna för att främja fortsatt tillväxt och utveckling har dock varit omfattande och innovationsindex har rört sig i en positiv riktning.

INNOVATIONS- OCH KONKURRENSKRAFT

Under våren 2020 publicerades ett nytt innovationsindex som vid jämförelse mellan mätningarna 2017 och 2019 visade att Värmlands indexvärde ökat från 78,6 till 80,4. Samtidigt hade Värmland klättrat från elfte till tionde plats i en ranking som exkluderar de tre storstadslänen⁹.

Social Innovation Värmland är ett samarbete mellan Region Värmland, Innovation Park, Överenskommelsen och Coompanion. Den 12–14 februari 2020 arrangerade Social Innovation Värmland Co-days på Karlstad Innovation Park. Intresset var stort, dagarna lockade över 180 deltagare från såväl näringsliv och akademi som ideell och offentlig sektor. Syftet med Co-days

Följande nämnders resultatmål bidrar till måloppfyllelsen:

Attraktivt och hållbart Värmland ●

Regionstyrelsen		
Aktiv och attraktiv samverkan	Uppfyller	●
Aktivt kvalitetsarbete	Uppfyller	●
Klok utveckling och innovation	Uppfyller	●
Effektiv och flexibel förvaltning	Uppfyller	●
Kollektivtrafiknämnden		
God tillgänglighet och service	Uppfyller	●
Regionala utvecklingsnämnden		
Stärkt hållbar tillväxt och utveckling	Uppfyller	●
Kultur- och bildningsnämnden		
Ett varierat kulturutbud av hög kvalitet	Uppfyller ej	●
Ökad kulturell delaktighet	Uppfyller ej	●
Förbättrad folkhälsa genom ökad samverkan	Uppfyller ej	●
Attraktiva folkhögskolor	Uppfyller	●

var att skapa en miljö för nya möten, ny kunskap och samarbeten som kan leda till fler sociala innovationer för ett mer hållbart Värmland.

Den 24 mars startade Verksamt Värmland Företagsjour. Det är en telefonjour för företagare och etablerades utifrån det stora informationsbehovet kring regionala och nationella stödåtgärder som uppkom i och med coronapandemin. Företagsjouren är en kraftsamling av aktörer i innovationsstödsystemet och Region Värmland i en gemensam aktion.

INTERNATIONELLT ARBETE

Region Värmland deltar i två kollektivtrafikrelaterade EU-projekt; Stronger combined and Response. Båda projekten fokuserar på att förenkla det kollektiva resandet och att knyta samman olika former av resande. Kombinerad mobilitet, där kollektivtrafiken kanske bara är en del av hela resan, innefattar exempelvis även samåkning, cykel och anropsstyrd trafik. Inom ramen för Response har en första undersökning genomförts bland sjukrese- och färdtjänstresenärer, där det även ställdes frågor om coronapandemin och kundernas tillbakagång till kollektivtrafiken.

Region Värmland deltar aktivt i de europeiska nätverken Assembly of European Regions (AER), The conference of peripheral maritime regions (CPMR), European Regions Research and Innovation Network (ERRIN) och Vanguardinitiativet för att stärka regionens position som påverkansaktör och därmed kunna påverka olika initiativ och beslut på EU-nivå som är avgörande för Värmlands utveckling. Inom ramen för detta arbete har Region Värmland arrangerat och deltagit i en rad olika aktiviteter.

Under våren 2020 har arbetet inför den kommande strukturfondsperioden 2021–2027 intensifierats. Region Värmland har ansvarat tillsammans med Region

Dalarna och Region Gävleborg, för att skriva ett nytt program för Europeiska regionalfonden Norra Mellansverige 2021–2027 och för ESF+. Region Värmland koordinerar även framskrivning av Interreg Sverige-Norgeprogrammet.

Region Värmlands Brysselkontor har under året haft stort fokus på att bevaka EU:s åtgärder för att hantera coronapandemin och bevaka de omarbetade förslagen gällande EU:s långtidsbudget 2021–2027 som presenterades som en effekt av pandemin.

I arbetet med att få med stråket Stockholm-Oslo i Core Network Corridors på det Europeiska Transportnätet TEN-T (Trans-European Transport Network), har flera aktiviteter skett under året. Till exempel yttrade sig Region Värmland på EU-kommissionens samråd om TEN-T och CEF:en¹⁰ där regionen samordnat sig med övriga ägare i bolaget Oslo-Stockholm 2:55 AB. Dels yttrade sig regionen på samrådet, dels gjorde regionen ett positionspapper som skickades in till kommissionen.

INFRASTRUKTUR TILL OCH FRÅN LÄNET

Flyg. Till följd av coronapandemin har både utrikes- och inrikesflyg till och från Värmland minskat kraftigt. Under 2020 var antal passagerare per flygplats på Värmlands tre flygplatser 11 836 enligt Transportstyrelsen. Detta kan jämföras med siffran för 2019 som var drygt 50 000.

Det är för närvarande oklart om och i så fall när trafiken normaliseras igen.

Kollektivtrafik. Utbudet med fjärtrafik till Stockholm och Göteborg har minskat jämfört med samma tid förra året. Tågtrafiken till Oslo ställdes in under våren 2020 och det är oklart när trafiken återupptas.

Restiden var under 2019 från Karlstad till följande städer:

- Stockholm: 2 h 20 min
- Göteborg: 2 h 26 min
- Oslo: 2 h 39 min

9. Reglab

10. CEF=Connecting Europe Facility, Fonden för ett sammanlänkat Europa

Antalet resande i den kollektivtrafik som upphandlas av Region Värmland har minskat med 30–50 procent. Utbudet är dock relativt oförändrat.

Sjöfart. Vänersjöfarten har under 2020 inte påverkats nämnvärt av coronapandemin. Det är i genomsnitt 4 fartyg per dygn eller cirka 1 300 lastfartyg per år som passerar Vänern. Det mesta som transporterats är papper, massa, trävaror och jordbruksprodukter. Varje år transporterats sammanlagt 1,9 miljoner ton gods. 90 procent av det som fraktas över Vänern har en utländsk hamn som slutdestination.

Region Värmland har skrivit på en avsiktsförklaring om utveckling av Vänersjöfarten tillsammans med näringsliv och andra offentliga aktörer.

UTVECKLING I RELATION TILL AGENDA 2030

Ett regionövergripande arbete med hållbarhetsfrågor och Agenda 2030 har fortgått under året. Förutsättningarna under 2020 var inte optimala för det omfattande och komplexa arbetet som krävs då mycket fokus har lagts på mer akuta frågor. Trots detta har ett par större insatser genomförts och påbörjats. Bland annat har Region Värmlands nämnder kopplat relevanta mål i Agenda 2030 till sina nämndplaner.

Region Värmlands medlemskap i projektet Glokala Sverige är förnyat för år 2021 och regionen fortsätter ta del av projektets material och konferenser.

VARUMÄRKET VÄRMLAND

Värmland är ett län och ett landskap, men det är också en plats. Människors uppfattning och bild av den plat-

sen är Värmlands varumärke, den bilden är också alla som bor och verkar i Värmland med och påverkar.

Den nuvarande Värmlandsstrategin löpte ut 2020 och arbetet med att ta fram en ny strategi som pekar ut den långsiktiga utvecklingen till 2040 pågår. Efter en omfattande dialogprocess under hösten 2019 har en remissutgåva färdigställts som skickats ut till berörda myndigheter, kommuner, organisationer och idéburen sektor. Varumärket Värmland och att Värmland är känt för sina utpekade styrkeområden är en utpekad indikator i strategin för att uppnå strategins effektmål Attraktiv region. I nära anslutning till strategiprocesen har också dialog förts med relevanta aktörer för uppdatera varumärkesplattformen för varumärket Värmland, det vill säga hur länet ska uppfattas och profileras. Representanter för kommuner, myndigheter, akademi, kultursektor, besöksnäring och övrigt näringsliv med flera, har samlats och diskuterat bilden av Värmland, förslaget till utpekade styrkor i Värmlandsstrategin och hur arbetet skulle kunna inriktas framöver. Detta arbete kommer att fortsätta parallellt med remissprocessen för Värmlandsstrategin.

Det är centralt att Region Värmland har en inkluderande process i arbetet med att profilera Värmland. För att kunna göra det på bästa sätt behövs kunskap om hur omvärlden ser på Värmland som attraktiv region att besöka, flytta till och etablera verksamhet i. Region Värmland genomför därför regelbundet attitydmätningar av varumärket Värmland för att följa utvecklingen. Under våren 2020 var det planerat att genomföra en ny attitydmätning till stöd för det fortsatta arbetet. På grund av coronapandemin sköts attitydmätningen upp.

God och jämlik hälsa

Redovisningen av målet innefattar följande fokusområden: tillgänglighet, vårdkvalitet, patientens perspektiv, folkhälsa och digitala tjänster.

Regionstyrelsen bedömer att Region Värmlands bidrag till effektmålet god och jämlik hälsa inte har uppnåtts. Hälso- och sjukvården och folkhälsoarbetet

är centrala delar inom effektmålet. Inom hälso- och sjukvården har omfattande omställning av vården utförts för att uppnå en trygg och säker vård under pågående pandemi och även om stora framsteg gjorts under perioden så är utfallet på de centrala delarna så starkt att effektmålet bedöms att inte uppnås.

Följande nämnders resultatmål bidrar till måluppfyllelsen:

God och jämlik hälsa ●

Regionstyrelsen		
Aktiv och attraktiv samverkan	Uppfyller	●
Aktivt kvalitetsarbete	Uppfyller	●
Klok utveckling och innovation	Uppfyller	●
Effektiv och flexibel förvaltning	Uppfyller	●
Hälso- och sjukvårdsnämnden		
Bästa vårdkvalitet	Uppfyller delvis	●
Tillgänglig vård	Uppfyller ej	●
Kultur- och bildningsnämnden		
Ett varierat kulturutbud av hög kvalitet	Uppfyller ej	●
Ökad kulturell delaktighet	Uppfyller ej	●
Förbättrad folkhälsa genom ökad samverkan	Uppfyller ej	●
Attraktiva folkhögskolor	Uppfyller	●
Patientnämnden		
Stödja patienter	Uppfyller	●
Bidra till kvalitetsutvecklingen	Uppfyller	●
Kost- och servicenämnden		
Kostnadseffektiv och hållbar måltidsverksamhet med hög kvalitet	Uppfyller ej	●
Hjälpmedelsnämnden		
God hjälpmedelsförsörjning utifrån individens behov	Uppfyller	●

TILLGÄNGLIGHET

Effektmålet god och jämlik hälsa utgår ifrån att Region Värmlands verksamhet ska vara tillgänglig, samordnad och välfungerande och utgå från invånarnas behov.

Inom kollektivtrafiken krävs relevanta kommunikationskanaler med god resenärsinformation, enkla biljettlösningar, tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och smarta mobilitetslösningar, för att kunna möta invånarnas behov av en tillgänglig kollektivtrafik. Region Värmland arbetar kontinuerligt med att möta invånarnas behov. Under 2020 har arbetet med att ta fram ett nytt biljett- och betalssystem initierats som en del i transformationen att uppnå enkla och kundcentrerade informations- och försäljningskanaler. Även ett antal pilotprojekt har startat för att prova olika typer av mobilitetslösningar. Av invånarna i Värmland instämmer 22 procent i påståendet att deras möjligheter att resa kollektivt har förbättrats det senaste året (siffran för 2019 var även den 22 procent).

Tillgänglighet till hälso- och sjukvård förknippas ofta med väntetider, men begreppet är bredare än så. Myndigheten för vård- och omsorgsanalys skriver i sin rapport Låt den rätte komma in, att vården anses vara tillgänglig om den är följsam gentemot patienternas och befolkningens behov och efterfrågan. Att tillgänglighet till hälso- och sjukvård rymmer mycket belyser också Socialstyrelsen i rapporterna Tillgänglighet i hälso- och sjukvården och Uppföljning av hälso- och sjukvårdens tillgänglighet. Andra aspekter av tillgänglighet kan till exempel vara fysisk tillgänglighet såsom öppettider och avstånd till vårdenheter, kostnader i form av egenavgifter, tillgång till vårdpersonal med rätt kompetens, tillgänglighet för människor med funktionsnedsättningar när det gäller gator, trappor och toaletter, tillgänglighet till information och dokumentation samt tillgång till nya effektiva behandlingsmetoder.

Under 2020 upplevde 86 procent av befolkningen i Värmland att de hade tillgång till den hälso- och sjukvård de behövde¹¹. Resultatet innebar en ökning jämfört med föregående år (84 procent) och låg strax under rikets 88 procent.

Uppfattningen om att vård ges på lika villkor, det vill säga att behovet av vård avgör och inte något annat, ökade från 55 procent 2019 till 61 procent 2020 bland värmlänningarna. De personer som instämde i högre grad än andra i frågan år 2020 var 80 år och äldre (82 procent), medan de i åldersgruppen 40–49 år var mest tveksamma (48 procent). Enligt Hälso- och sjukvårdsbarometern är andelen som upplever att vård ges på lika villkor högre bland män än kvinnor, även om skillnaden minskade något under 2020 jämfört med året innan.

Coronapandemin och vårdens omställning har givit en kraftig produktionsminskning under 2020 med minskad tillgänglighet som följd. Under första omställningsfasen under våren ställdes i princip all planerad vård in för att därefter sakta kunna återetableras i kraftigt reducerad volym och delvis i nya former. Digitala vårdkontakter etablerades skyndsamt och blev en hjälp i många sammanhang där annars inte reguljär verksamhet kunde genomföras. Under hösten har mycket av den planerade vården kunnat återupptas och ett arbete för att påbörja att ta i kapp uppskjuten vård startade. Under senhösten ökade smittspridningen åter igen men trots detta kunde mycket av den planerade vården upprätthållas och covid-belastningen blev först i slutet av året begränsande för detta arbete.

VÅRDGARANTIN

Under 2020 inkom drygt 200 000 samtal till regionens sjukvårdsrådgivning 1177 och av dessa besvarades 7,8 procent inom 5 minuter¹².

Patienter som omfattas av vårdgarantin har sedan 2019 rätt att erhålla medicinsk bedömning av legitimerad personal i primärvården inom tre dagar. Under 2020 var det i genomsnitt 71 procent av besöken som genomfördes inom utsatt tidsgräns vilket nästan är i nivå med föregående år (72 procent) och lägre än utfallet för riket som helhet (81 procent).

Under året har andelen patienter som väntat högst 90 dagar på förstabetesök inom somatisk specialistvård varit i genomsnitt 58 procent, vilket innebär en minskning jämfört med föregående år (66 procent).

Den genomsnittliga andelen patienter i regionen som fått operation eller åtgärd inom 90 dagar var under året 42 procent, medan motsvarande andel 2019 var 56 procent. I riket som helhet hade 59 procent väntat högst 90 dagar under perioden¹³.

VÅRDKVALITET

Vårdkvalitet är ett mångdimensionerat begrepp och kan beröra bland annat omvårdnads kvalitet, bemötande och medicinsk kvalitet. Fokusområdet inom Region Värmlands effektmål god och jämlik hälsa berör främst den medicinska kvaliteten. I arbetet med en stärkt vårdkvalitet ingår patientsäkerhetsarbetet för att minska antalet undvikbara vårdskador och dess konsekvenser. Patientsäkerhet är ett av vårdens grunduppdrag där patientsäkerhetsstrategin styr det interna arbetet.

SKR: s Hälso- och sjukvårdsrapporten 2020 slår fast att trots utmaningar inom tillgänglighet och väntetider kan kvaliteten i svensk hälso- och sjukvård i andra avseenden beskrivas som hög. Sett över en längre tidsperiod har förekomsten av undvikbar slutenvård minskat både i Värmland och i riket i stort, men vid senaste beräkningen var förekomsten något högre i Värmland än riket (678 respektive 660 slutenvårdspatienter per 100 000 invånare år 2018). Den

11. Hälso- och sjukvårdsbarometern

12. MedHelp/Inera/Egen uppföljning

13. Inera

sjukvårdsrelaterat åtgärdbara dödligheten har också minskat sett över en längre tidsperiod, och var vid de senaste mätningarna på en snarlik nivå (44 per 100 000 invånare) som mätningen innan.

Coronapandemin har ställt särskilda krav på vårdens kvalitet för att minska smittspridning. Sedan tidigt på året har stora insatser genomförts för att säkerställa att förutsättningar finns för att fortsätta bedriva en högkvalitativ vård under pandemin. Den omfattande omställningen av vården som skett under pandemin har inneburit att nya arbetsätt implementerats. Fokus har varit och är fortsatt att säkerställa nödvändig bemanning och kompetens för de nya uppdrag som hälso- och sjukvården fått. Arbete med att säkerställa smittsäkra vårdflöden, vårdplatstillgång, provtagning och smittspårning har utförts. Planering för vaccination påbörjades under hösten och i slutet av året vaccinerades den första värmlänningen mot covid-19.

PATIENTENS PERSPEKTIV

Region Värmland har tagit emot 1 490 klagomål på hälso- och sjukvård och folktandvård som inkommit till patientnämnden under 2020, vilket är en ökning i förhållande till 2019. Vård och behandling, kommunikation och tillgänglighet är tillika 2019 de områden med flest antal ärenden som inkommit. För ytterligare information om inkomna klagomål under 2020, se Patientnämndens årsredovisning.

Den nationella patientenkäten ska långsiktigt följa patientlagens (2014:821) effekter och vara en utgångspunkt för förbättringsarbete inom hälso- och sjukvården. Under 2020 har mätningar utförts enbart inom primärvård och standardiserade vårdförlopp inom cancervården.

En av de sju dimensioner som följs i den nationella patientenkäten är delaktighet och involvering. Sedan enkäten infördes har resultaten långsiktigt förbättrats. Men i primärvården har resultaten minskat något under året till 78,7 jämfört med 78,9 föregående år. Det är fortsatt lägre än rikets värde 81,6 för 2020.

FOLKHÄLSA

Folkhälsa är ett uttryck för hela befolkningens hälsa. För att folkhälsan ska vara god, ska inte bara hälsonivån i befolkningen som helhet vara hög utan också jämnt fördelad mellan olika grupper i samhället. En individs hälsoutveckling beror på en mängd olika faktorer som finns inom individen, i individens sociala relationer, i levnadsvanorna, i livsvillkoren och i samhälleliga förutsättningar. Ju lägre en persons sociala position är, desto sämre är ofta hans hälsa.

Medellivslängden i länet var för perioden 2016–2020 för män 80,3 år och för kvinnor 84,2 år, vilket är något högre för både män och kvinnor jämfört med föregående period 2015–2019. Livslängden var fortsatt något kortare i Värmland än genomsnittet i riket för både män och kvinnor. Variationerna mellan de värmländska

kommunerna var stora, framförallt för män där det skiljer 5,6 år mellan kommunen med högst respektive lägst medellivslängd.

Region Värmland följer utvecklingen av andel i befolkningen som upplever bra hälsa. År 2020 uppgav 69 procent av de vuxna värmlänningarna (69 procent män och 68 procent kvinnor) att de hade bra hälsa, vilket är i nivå med den senaste mätningen. Skillnaderna i upplevd hälsa är stor mellan kommunerna i länet. I kommuner med hög andel unga vuxna, invånare med eftergymnasial utbildning och hög medelinkomst är den upplevda hälsan oftast bättre än i andra kommuner. Många riskfaktorer var vanligare i kommuner där en hög andel av befolkningen har kort utbildning, vilket bidrar till socioekonomiska skillnader när det gäller hälsa och medellivslängd.

Psykisk ohälsa omfattar tillstånd med olika svårighetsgrad, alltifrån allvarliga psykiska sjukdomar till olika former av mildare symtom med varierande intensitet och varaktighet.

År 2020 var det 86 procent av den vuxna befolkningen i länet som hade gott psykiskt välbefinnande (män 87 procent och kvinnor 85 procent). Region Värmland följer skattad psykisk hälsa bland barn och unga (förskoleklass, årskurs 4, årskurs 7, gymnasiet årskurs 1). Elevernas psykiska hälsa följdes med frågor

om att känna sig ledsen, orolig, trött, irriterad, arg och om man sover bra. Läsåret 2019/2020 svarade 4 procent av pojkarna i årskurs 7 och 7 procent av pojkarna i årskurs 1 på gymnasiet att de kände sig oroliga varje dag eller ofta, motsvarade siffror för flickor var 12 procent och 18 procent.

När Region Värmland mätt levnadsvanor visar resultatet att daglig rökning hos den vuxna befolkningen, 18–84 år, under 2020 låg på 8 procent. Vilket är i samma nivå som de tre senaste mätningarna. Ju högre utbildningsnivå, desto lägre andel dagligrökare. År 2020 snusade 14 procent av befolkningen dagligen (22 procent av männen och 6 procent av kvinnorna). Vilket är oförändrat jämfört med den senaste mätning 2018.

Alkohol är en av de riskfaktorer som bidrar mest till sjukdomsburden i Sverige¹⁴. Indikatorn riskkonsumtion av alkohol visar andelen personer vars konsumtion av alkohol medför en förhöjd risk för fysiska, psykiska och sociala skador. År 2020 var 14 procent av de vuxna värmlänningarna (män 18 procent, kvinnor 10 procent) riskkonsumenter. Detta att jämföra med 2018 då 17 procent (män 20 procent, kvinnor 14 procent) var riskkonsumenter av alkohol.

Eftersom BMI-måttet inte är applicerbart för barn och ungdomar har IOTF (International Obesity Task Force) tagit fram en utökning av BMI som även fungerar för barn. Detta mått kallas för isoBMI och värdet beräknas precis på samma sätt som BMI för vuxna. Däremot skiljer sig viktklassificeringen markant och

gränserna för övervikt respektive fetma varierar för alla åldrar mellan 2 och 18 år. Detta är måttet som Region Värmland använder i sin uppföljning av övervikt hos barn och unga. Läsåret 2019/2020 var det 27 procent av eleverna i årskurs 4 som hade övervikt eller fetma. Detta innebär en procentenhet högre jämfört med läsåret 2017/2018 då 26 procent hade övervikt, en siffra som legat stabil de senaste åren. Gällande övervikt hos den vuxna befolkningen, 18–84 år, där övervikt räknas vid ett BMI på 25 eller högre var 57 procent överviktiga år 2020 (män 62 procent, kvinnor 51 procent). Andelen med övervikt har varit någotsånär konstant de senaste 12 åren.

Region Värmland har följt utvecklingen av andel i befolkningen som skattade sin tandhälsa som bra. År 2020 svarade 77 procent (73 procent män och 80 procent kvinnor) att de ansåg sig ha bra tandhälsa, vilket var i nivå med 2018 års mätning.

Den regionala samverkansgruppen för suicidprevention i Värmland har vidgats till ett större nätverk där blåljusaktörer, idéburna organisationer, Region Värmland och länets kommuner finns representerade. Under 2020 har nätverket planerat och drivit utbildningar och föreläsningar samt arrangerat en stor länskonferens (webbinarium) Suicidprevention i Värmland: manlighet och suicid. Arbetet kring en ny länsgemensam handlingsplan för suicidprevention i Värmland började hösten 2020 och ska försätta under 2021. Vidare ska nätverket arbeta för att höja kompetensen inom området suicidprevention, och öka engagemanget och kunskapen hos befolkningen.

14. Global Burden of Disease

Region Värmland är en av landets ledande regioner när det kommer till barns och ungas rättigheter inom hälso- och sjukvården. Inför lagstiftandet av FN:s barnkonvention 1 januari 2020 var Värmland SKR:s modellregion för implementeringsarbetet. Barnperspektivet har lagts till som en ny del i Nationell patientenkät där den ordinarie enkätundersökningen breddas med målgruppen 10–15-åringar. Som enda region i landet är Region Värmland pilotlän för undersökningen.

DIGITALA TJÄNSTER

Utvecklingen av medborgartjänster och verksamhetsnära digitala verktyg har under 2020 fortsatt och i viss mån eskalerat under pandemin. Redan under våren implementerades Vårdcentral Värmland med videosamtal, ett digitalt besök som patienten kan boka själv men som även kan bokas av vårdpersonal. Detta är en tjänst som ökar patienternas möjlighet till jämlik vård, ökad tillgänglighet och delaktighet. Cirka 13 000 videomöten utfördes i regionens regi varav cirka 5 800 som patienten bokat själv. Samma digitala plattform används av Ungdomsmottagning Värmland där cirka 3 700 videobesök har utförts. Övriga cirka 3 500 är videosamtal som vården bjudit in till.

Med anledning av coronapandemin har även utveckling av verktyg som underlättat bokning av provtagning och smittspårning implementerats.

Samtliga hälso- och sjukvårdsenheter som använder Cosmic som verksamhetssystem har anslutits till sammanhållen journalföring och publicerar vårdinformation till Nationella patientöversikten (NPÖ). Under

2020 anslöts kvarstående 75 enheter i regionen.

Folk tandvården har anslutits till NPÖ som konsument, det vill säga att folk tandvården nu kan ta del av vårdinformation från andra vårdgivare. Detta kommer att underlätta och effektivisera informationsöverföringen mellan hälso- och sjukvården och tandvårdens enheter både i Värmland och nationellt.

Under hösten har det även blivit möjligt för patienten att ta del av samma information som vårdpersonalen kan i NPÖ när det gäller aktuella läkemedel signerade i journalsystemet efter den 15 september. Det gäller även läkemedel som ordinerats av andra vårdgivare och som är anslutna till e-tjänsten Journalen på 1177.se. Den 11 juni startade publiceringen av vårdinformation som registreras i Cosmic Link till Journalen vid samordnad vårdplanering mellan region och kommun. Detta ger patienten en ökad delaktighet i sin vård.

Hållbar organisation ●

Inom Ekonomi i balans redovisas god handlingsberedskap på kort sikt och långsiktigt stark ekonomi. Inom Hållbart arbetsliv redovisas arbetsmiljö, anställda, kompetensförsörjning, sjukfrånvaro och medarbetarskap. Inom Minskat miljöavtryck redovisas klimatteffekter, andelen förbränt avfall, kemikalier, materialval vid nybyggnation, renoveringar, underhåll samt skötsel, negativ miljöpåverkan från läkemedel samt kollektivtrafikens andel förnybart bränsle samt energianvändning. Inom respektfulla möten redovisas värdegrundsarbetet.

Samlad bedömning av målet hållbar organisation

Utifrån en summering av målets ingående delar bedöms målet hållbar organisation delvis uppnått för 2020.

- Regionstyrelsen gör bedömningen att målet ekonomi i balans har uppnåtts.
- Regionstyrelsen gör bedömningen att målet hållbart arbetsliv inte har uppnåtts.
- Regionstyrelsen gör bedömningen att målet minskat miljöavtryck inte har uppnåtts.
- Regionstyrelsen gör bedömningen att målet respektfulla möten inte har uppnåtts.

Redovisning av bidrag till effektmålet från nämnder samt övriga insatser:

- Kollektivtrafiknämnden bedömer att målet minskad miljö- och klimatpåverkan inte har uppnåtts.

Här följer en redovisning av målets ingående delar och bedömning av måluppfyllelse på utfall 2020.

EKONOMI I BALANS

Regionen ska enligt kommunallagen ha en god ekonomisk hushållning både på kort och lång sikt. Detta är grunden för de finansiella målen som regionfullmäktige beslutat för Region Värmland.

Varje generation av länets invånare ska bära kostnaden för den service som man själva beslutar om och konsumerar. God ekonomisk hushållning inom regionen är en förutsättning för att även i framtiden kunna ge invånarna i Värmland en god hälso- och sjukvård och tandvård, kollektivtrafik samt regional utveckling. En ingående beskrivning av målet ekonomi i balans finns att läsa i årsredovisningens kapitel God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning på sidan 24.

HÅLLBART ARBETSLIV

Region Värmland ska vara en attraktiv arbetsgivare där verksamhet och goda resultat alltid står i fokus. Det innebär bland annat att erbjuda hälsofrämjande arbetsplatser, bra möjligheter till utveckling för medarbetarna och ett ledarskap som kan och vill ta ansvar för utvecklingen inom organisationen.

Inom målet hållbart arbetsliv följs följsamheten till riktlinjer och rutiner för att säkerställa ett strukturerat, systematiserat och samordnat arbetsmiljöarbete. Här ingår att följa utvecklingen av sjukfrånvaron. Uppföljningen omfattar även kompetensförsörjningsaktiviteter och utvecklande ledar- och medarbetarskap.

Arbetsmiljö

Ett aktivt arbetsmiljöarbete främjar hälsan samt förhindrar arbetsrelaterade olycksfall och sjukdomar. Det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) handlar om att undersöka, riskbedöma och åtgärda arbetsmiljön. En god och hälsofrämjande arbetsmiljö är en förutsättning för Region Värmlands attraktivitet som arbetsgivare och en väl fungerande kompetensförsörjning.

Under året har insatser handlat om att stärka verksamheter i det systematiska arbetsmiljöarbetet kopplat till arbetsgivarens skyldigheter vid pandemiutbrott. Verksamheterna har stöttats med tydligare struktur, rutiner och hantering för att förebygga risker att medarbetare utsätts för smitta, ohälsa eller olycksfall i sitt arbete. De sedvanliga utbildningstillfällena inom arbetsmiljö för chefer och skyddsombud och inkluderande ledarskap, ställde om till distansutbildningar. Med anledning av de påfrestningar som coronapandemin har inneburit så har möjlighet till samtalsstöd via Regionhälsan erbjudits till medarbetare, enskilt och i grupp.

En årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet har genomförts för första gången via en regionövergripande enkät. Andelen chefer och skyddsombud som svarade på enkäten Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet, uppgick till 69 procent. Resultatet i stort visar på att verksamheter inom regionen har en god följsamhet till riktlinjer för systematiskt arbetsmiljöarbete.

Medarbetarenkäten genomfördes inte under året på grund av coronapandemin.

E-utbildningen Hälsofrämjande arbetsplats är nu framtagen. Utbildningen gör det möjligt att fler arbetsplatser samtidigt kan starta ett hälsofrämjande arbete. Syftet med utbildningen är att arbetsplatsen ska få kunskap om främjande och förebyggande insatser för både individens, gruppens och organisationens hälsa samt att ge verktyg för att komma igång med ett hälsofrämjande arbete. Under året har drygt 10 enheter godkänts som hälsofrämjande arbetsplatser och 3 certifierats som hälsofrämjande arbetsplatser.

Under sommaren 2020 höjdes Region Värmlands friskvårdsbidrag från 1 200 kronor till 3 000 kronor.

Anställda

Antal anställda december 2020 uppgick till 8 409 personer, det var fler tillsvidare- och visstidsanställda i december 2020 jämfört med december 2019. Av 8 409 anställda var 7 797 tillsvidareanställda och 612 visstidsanställda.

Andelen kvinnor var 79,8 procent och andelen män är 20,2 procent.

Kompetensförsörjning

Inom Region Värmland råder fortsatt brist inom flera yrken främst inom hälso- och sjukvården inklusive folkhälsovården. Rekryteringssvårigheter, pensions-

avgångar, personalomsättning och en ökad efterfrågan på arbetsmarknaden är några av orsakerna till detta. Det är även svårt att rekrytera till enheter som inte finns belägna i närområdet till Karlstad. Ett flertal kompetensförsörjningsaktiviteter har genomförts under året, vilka redovisas nedan.

Projekt Liv-spåret avslutades i mars 2020 och slutrapport lämnades till Europeiska Socialfonden (ESF) som har varit med och finansierat projektet. Liv-spåret innebar att bygga upp och implementera ett arbetssätt för att stötta nyanlända med utbildning inom hälso- och sjukvårdens inklusive tandvårdens legitimationssyrken, att nå en svensk legitimation. Målet var 75 deltagare under projektet som löpte under perioden februari 2017 till mars 2020, detta justerades ner till 45 deltagare på grund av att antalet nyanlända till Sverige minskade kraftigt under senare halvan av projektet. Totalt har 39 personer deltagit, 16 av dessa har haft någon typ av anställning inom Region Värmland och 6 deltagare har fått den svenska legitimationen. Regionen fortsätter att kartlägga och planera aktiviteter tillsammans med Arbetsförmedlingen och Folkuniversitetet, men antalet nyanlända har minskat kraftigt och den nya situationen med coronapandemin påverkar möjligheten till studiebesök och praktik.

En modell för bastjänstgöring (BT) för läkare är framtagen och utvärderad efter ett pilotprojekt med fem utlandsutbildade BT-läkare. Projektet löpte till sommaren 2020. På grund av coronapandemin har det på nationell nivå beslutats att skjuta på starten för den nya bastjänstgöringen som skulle startat hösten 2020. Planerad start blir istället under våren 2021.

SJUKFRÅNVARO

Akkumulerad sjukfrånvaro uppgick till 6,6 procent 2020, vilket innebär att målet om högst 5 procent sjukfrånvaro inte uppnåddes. Sjukfrånvaron inom Region Värmland har ökat under året jämfört med föregående år, ökningen kan kopplas till den pågående coronapandemin. Det är främst korttidssjukfrånvaro som ökar.

Arbetet fortsätter med kartläggning av aktuellt hälsoläge och andra förebyggande och efterhjälpande insatser gällande sjukfrånvaro. Långtidssjukfrånvaro minskade något under året vilket kan kopplas till ett förstärkt arbete med rehabilitering.

Sjukfrånvaro enligt obligatorisk redovisning (inkl. timavlönade)			
	2018	2019	2020
Total sjukfrånvaro	5,3%	5,3%	6,6%
varav kvinnor	5,7%	5,8%	7,1%
varav män	3,6%	3,7%	4,6%
I åldern 29 år eller yngre	4,6%	4,9%	6,7%
I åldern 30-49 år	5,5%	5,4%	6,7%
I åldern 50 år eller äldre	5,4%	5,4%	6,5%
Sjukperiod 60 dagar eller mer	47,6%	48,4%	38,8%

Sjukfrånvaro per åldersgrupp och kön (inkl. timavlönade)		
Ålder	2018	2019
29 år eller yngre	7,1%	5,5%
30-49 år	7,3%	4,5%
50 år eller äldre	6,9%	4,5%

Medarbetarskap

Insatser inom området ledarskap och medarbetarskap handlar bland annat om stöd i verksamhetsutveckling och förändringsprocesser men även om individuell handledning till chefer och ledningsgruppsutveckling. Området har under perioden påverkats av den rådande coronapandemin och flera av de planerade aktiviteter har ställts in eller skjutits på framtiden och fokus har varit att hantera konsekvenserna av pandemin. Digitala lösningar har tillämpats, både i form av gruppaktiviteter som enskilda möten, handledningar samt ledare- och medarbetardeklarationer. Arbete med att ta fram en ny modell för chefsutbildningar inom regionen påbörjades under året och fortsätter under 2021. Syftet är att kunna erbjuda ett utbildningspaket med tydligt och strukturerat utbud, god överblick och att öka attraktiviteten i ledarrollen.

I december 2020 fanns det 374 chefer inom Region Värmland, vilket är fler jämfört med december 2019 då regionen hade 359 chefer. 85,2 procent av cheferna var anställda vid båda mättillfällena december 2019 och december 2020.

MINSKAT MILJÖAVTRYCK

Klimat effekter som försakas av Region Värmlands verksamheter ska minska

Fastighetsdrift

Region Värmlands klimatpåverkan från fastighetsdrift uppgick till 2,46 kg CO₂e per kvadratmeter bruksarea under 2020. Det är en minskning jämfört med föregående år, vilket kan förklaras med god driftsoptimering och arbete kring energieffektivisering och optimering under 2020.

Tjänsteresor

Region Värmlands klimatpåverkan från tjänsteresor uppgick till 96 kg CO₂e per anställd under 2020. Det är en minskning på cirka 40 procent jämfört med 2019, vilket har sin naturliga förklaring i coronapandemin som har påverkat resandet markant.

Under 2020 var den totala körsträckan med tjänstebil 20 procent kortare jämfört med samma period 2019. Samtidigt minskade utsläppen av växthusgaser med 31 procent från tjänstebilar jämfört med 2019. Det minskade resandet kan direkt härledas till regionens restriktioner gällande resor och möten under coronapandemin.

Medicinska gaser

Region Värmlands klimatpåverkan från medicinska gaser uppgick till 1,27 kg CO₂e per värmländsk invånare under 2020. Det är en minskning mot föregående år med 0,85 kg CO₂e per invånare.

Inom regionens hälso- och sjukvård samt tandvård används de medicinska gaserna lustgas, sevofluran och desfluran. Samtliga gaser är väldigt potenta växthusgaser och ska därför användas med måtta och förstånd, men de är samtidigt nödvändiga för att bedriva en god vård.

Andel ekologisk mat

Region Värmlands inköpsandel av ekologiska livsmedel uppgick till 37,5 procent under 2020. Det är en ökning jämfört med 2019 och förutsättningarna för att det kommer fortsatt öka under 2021 är goda.

Ett nytt livsmedelsavtal började gälla 1 november 2020, där andelen ekologiska, MSC-märkta och etiska livsmedel utökats med nästan en tredjedel jämfört med tidigare avtal. Livsmedelsavtalet resulterade även i ett minskat antal lastbilstransporter och att en grossist kommer leverera lokalproducerat kött, vilt, chark, ägg, potatis, rotfrukter och skafferivaror. För att minska matsvinnet kommer dessutom fler produkter med kort datum att köpas in. Under den korta perioden från november till december har avtalen fått god effekt och levererar redan nu livsmedel där minst varannan vara är ekologisk.

Andelen avfall som förbränns ska reduceras

Under året har mängden engångsmaterial ökat med anledning av hanteringen av coronapandemin. Produkter som förkläden och handskar, har lett till en ökad miljöpåverkan från engångsmaterial under 2020 jämfört med tidigare år.

Region Värmlands andel avfall som gått till förbränning uppgick till 72 procent under 2020. Det är en ökning jämfört med föregående år. Däremot har den totala mängden avfall inte ökat, men mängden avfall som källsorterats har minskat markant.

Ett annat sätt att förebygga avfall är att minska mängden matavfall något som Centralsjukhuset arbetar aktivt med. Sedan metoden Cookchill pack infördes 2019 har produktionssvinnet från patientmåltiderna minskat. Metoden innebär att tillaga, förpacka och kyla ner maten direkt för ökad hållbarhet och för att kunna portionera upp endast den mat som efterfrågas. Även matsvinn från kyllda rätter tas om hand och blir till matlådor som säljs till personal. Matlådor som blir över fryses ned. Under 2020 har mängden matavfall minskat med cirka 25 procent jämfört med 2019.

Kemikalier som klassas som miljö- och/eller hälsofarliga ska fasas ut mot godtagbara alternativ där det är möjligt

Region Värmlands antal produkter som klassats som miljö- och/eller hälsofarliga, så kallat utfasningsämnen, uppgick till nio under 2020. Det är en ökning jämfört med 2019 med två produkter. Anledningen kan härledas till pandemin som har pressat hälso- och sjukvår-

den vilket kan ha medfört att fler hastiga inköp gjorts.

Inom hälso- och sjukvården samt tandvården hanteras dagligen ett stort antal kemikalier och kemiska produkter som är mer eller mindre miljö- och hälsofarliga. Verksamheterna inventerar årligen sina kemikalier och registrerar dem i en kemikaliedatabas. Ett viktigt verktyg för utfasning av miljö- och hälsofarliga kemikalier är upphandling. Där pågår ständigt ett arbete med att ställa krav på vilka kemikalier som inte får ingå i de produkter Region Värmland inhandlar.

Material som används vid nybyggnation, renoveringar, underhåll samt skötsel av inre och yttre miljöer ska vara miljö- och hälsomässigt säkra

Region Värmland fortsatte under året att arbeta aktivt för att minska användningen av miljö- och hälsofarliga kemikalier genom stränga miljökrav vid upphandlingar. Vid nybyggnationer och större ombyggnationer används material vars egenskaper dokumenterats och klassificerats i regionens miljödatabas, utifrån den så kallade Värmlandslistan. Denna

Den negativa miljöpåverkan från läkemedel ska minska

Region Värmlands arbete med minskad miljöpåverkan från läkemedel utgår från en handlingsplan med prioriterade åtgärdsområden och en årlig aktivitetsplan, båda fastställda av Läkemedelskommittén i Värmland. Exempel på prioriterade åtgärdsområden är optimerad läkemedelsanvändning, minskad förskrivning av miljöbelastande läkemedelssubstanser och minskad läkemedelskassation. Under pandemin låg allt fokus på att säkerställa läkemedel till vården så det är endast ett fåtal aktiviteter som genomfördes enligt plan.

Kollektivtrafikens andel förnybart bränsle samt energianvändning

Under 2020 var andelen förnybart drivmedel i regionens busstrafik 91 procent. Busstrafikens energianvändning var 3,6 kWh per kilometer år 2020. För tätortstrafiken är andelen förnybart bränsle 100 procent. Båtbussarna drivs på diesel miljöklass 1 från och med 2020, vilket bland annat minskade svavelutsläppen med 40 procent. Regiontågen som trafikerar

Värmlandsbanan och Vänerbanan drivs på förnybar el. Fryksdalsbanan är inte elektrifierad vilket ger att regiontågen som trafikerar där drivs av diesel med inblandning av biodiesel och Adblue (minskar koncentrationen kväveoxider i avgaserna från en dieselmotor).

RESPEKTFULLA MÖTEN

Alla medarbetare har ett ansvar för att varje möte upplevs som respektfullt. Varje dag sker många möten mellan enskilda personer och grupper, direkt och indirekt, personligt, digitalt och via text och bild. Det sker till exempel möten mellan chef och medarbetare, mellan kollegor, mellan medarbetare och patienter eller anhöriga, mellan förtroendevalda, mellan förtroendevalda och invånare och mellan Region Värmland och de som bor, lever och vistas i Värmland. Alla möten är olika, beroende på vilka som möts och hur man möts. Kön, status, utbildning, bakgrund, ålder, sexuell läggning, funktionsnedsättning och en mängd andra faktorer påverkar mötet.

I och med regionbildningen 2019 aktualiserades värdegrundsarbetet och för att få en gemensam grund i den nya organisationen togs en ny värdegrund fram. Värdegrunden syftar till att vara sammanhållande, att komplettera regler och att skapa så kallade icke-finansiella värden för medarbetarna och i förlängningen för alla i Värmland.

Efter beslutad värdegrund har arbete påbörjats med att ta fram övningar för att implementera och förankra värdegrunden i organisationen. Implementeringen av värdegrunden påbörjades under hösten 2019 och var planerad att fortsätta under våren 2020 men planerade aktiviteter under våren har förskjutits på grund av den rådande coronapandemin. Ingen nystart av arbetet gjordes under 2020 utan fokus har varit på att hålla underlagen uppdaterade så att arbetet skyndsamt kan återupptas under 2021.

Finansiella rapporter

Resultaträkning

Resultaträkning (mnr)

	Not	Utfall 2020	Budget 2020	Avvikelse	Utfall 2019
	1				
Verksamhetens intäkter	2	2 327,7	1 900,6	427,1	2 013,5
Verksamhetens kostnader	3, 4	-11 095,8	-10 980,8	-115,0	-10 715,6
Avskrivningar	5	-411,7	-439,7	28,0	-415,6
Verksamhetens nettokostnader		-9 179,8	-9 520,0	340,2	-9 117,8
Skatteintäkter	6	6 778,6	6 914,0	-135,4	6 794,6
Generella statsbidrag och utjämning	7	3 074,1	2 788,0	286,1	2 420,1
Verksamhetens resultat		673,0	182,0	491,0	96,7
Finansiella intäkter	8	264,7	53,0	211,7	563,1
Finansiella kostnader	9	-160,0	-116,0	-44,0	-122,1
Resultat efter finansiella poster		777,6	119,0	658,6	537,8
Årets resultat	10	777,6	119,0	658,6	537,8

Balansräkning

Balansräkning (mnkr)			
	Not	2020-12-31	2019-12-31
	1		
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Medicintekniska informationssystem	11	0,3	0,7
Materiella anläggningstillgångar			
Mark och byggnader	12	2 802,0	2 955,1
Maskiner och inventarier	13	633,0	683,1
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier, andelar och bostadsrätter	14	129,9	118,4
Långfristiga fordringar	15	8,4	17,1
Summa anläggningstillgångar		3 573,7	3 774,4
Omsättningstillgångar			
Förråd		8,2	7,9
Kortfristiga fordringar	16	801,7	1 301,2
Kortfristiga placeringar	17	4 215,0	3 747,5
Kassa och bank		1 103,2	347,0
Summa omsättningstillgångar		6 128,2	5 403,6
Summa tillgångar		9 701,8	9 177,9
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	18		
Årets resultat		777,6	537,8
Resultatutjämningsreserv		516,8	118,0
Övrigt eget kapital		1 500,8	1 361,8
Summa eget kapital		2 795,2	2 017,6
Avsättningar			
Avsättningar pensioner	19	3 475,0	3 225,6
Övriga avsättningar	20	1,7	8,4
Summa avsättningar		3 476,7	3 234,0
Skulder			
Långfristiga skulder	21	542,7	1 140,0
Kortfristig skulder	22	2 365,2	2 538,3
Kortfristig upplåning	23	522,0	248,0
Summa skulder		3 429,9	3 926,3
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		9 701,8	9 177,9
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser inkl. löneskatt	24	4 872,7	4 937,9
Visstidspensioner inkl. löneskatt	24, 25	20,0	16,6
Övriga ansvarsförbindelser	26	398,2	254,5
Operationell leasing	27	94,0	659,9

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och som överstiger 10 miljoner kronor.

PERIODISERING

Periodiseringar har skett för att ge en rättvisande bild av regionens resultat och finansiella ställning. Det innebär att utgifter kostnadsförs det år förbrukningen skett och inkomster intäcksförs det år intäkterna genererats. Riktlinje för periodisering vid bokslutet är att endast belopp över ett prisbasbelopp periodiseras. Väsentlighets- och försiktighetsprincipen är vägledande.

Redovisning av löner avseende OB, timlön, jour och beredskap som rapporteras i januari men avser december, har regionen valt att inte periodisera eftersom storleken på posten i allt väsentligt bedöms vara densamma från år till år.

SKATTEINTÄKTER

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter innevarande räkenskapsår baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 2. Slutavräkningen för skatteintäkter föregående räkenskapsår baseras på Skatteverkets redovisningsräkning avseende nästkommande utbetalningsår.

STATSBIDRAG

Specialdestinerade eller riktade statsbidrag redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter. Beloppet enligt beslut för ett visst statsbidrag kan avvika från utfall i redovisningen med anledning av periodiseringsdifferens och justeringspost mellan redovisningsår.

LEASING

Omfattning och väsentlighetsprincipen har varit vägledande för att regionen redovisar samtliga leasingavtal som operationella leasingavtal.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella och immateriella anläggningstillgångar är i balansräkningen upptagna till anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader. Verksamheterna be-

lastas med internränta för kapitalkostnad från den dag anläggningstillgången aktiverats med undantag för de anläggningstillgångar som finansieras med offentligt investeringsbidrag.

INTERNRÄNTA

Internräntan för 2020 har beslutats till 1,0 procent av anläggningens bokförda värde efter bedömning av regionens genomsnittliga räntekostnad för extern upplåning.

AVSKRIVNINGAR

Anläggningarnas ursprungliga anskaffningsvärde skrivs av utifrån bedömd nyttjandeperiod med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärde. Linjär avskrivning innebär lika stora avskrivningsbelopp varje år. Avskrivning påbörjas samma månad som investeringen tas i bruk. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Avskrivningstiden är i regel 3, 5, 7, 10 eller 15 år för utrustning, inventarier och fordon beroende på nyttjandeperiod och trettio år för byggnader. Ombyggda eller funktionsanpassade lokaler kan ha kortare avskrivningstid. Modellen för komponentindelning innehåller tolv olika komponenter med avskrivningstider mellan 3 och 40 år. Komponentavskrivning tillämpas på under året aktiverade nybyggnationer samt aktiverade nybyggnationer före 2016 med ett betydande värde och ett bokfört värde överstigande femtio procent av anskaffningsvärdet.

Medicintekniska informationssystem klassificeras som immateriella anläggningstillgångar och skrivs av på högst fem år.

Omprövning av nyttjandeperioden görs om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt och att det rör sig om väsentliga belopp.

GRÄNSDRAGNING MELLAN KOSTNAD OCH INVESTERING

Som materiell anläggningstillgång klassificeras tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år och ett anskaffningsvärde som överstiger ett helt prisbasbelopp. När det gäller immateriella anläggningstillgångar bör en viss försiktighet tillämpas och regionen har därför valt att tillämpa en beloppsgräns överstigande tolv basbelopp.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR

Regionens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som omsättningstillgång och redovisas som en kortfristig placering.

Från och med 2019 värderas finansiella instrument till verkligt värde istället för som tidigare, det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet. Tillgångar i euro värderas utifrån balansdagens valutakurs.

LAGER

Material i lager värderas enligt lägsta värdets princip. Lager som redovisas som en tillgång i balansräkningen finns inom kostverksamheten, kiosk och restauranger, vaccinationscentrum samt hjälpmedelsservice.

PERSONALSKULDER

Skuld till personalen i form av semester-, övertids- och jourskuld redovisas som en kortfristig skuld och värderas i löneläge 31 december 2020 och med årets PO¹⁵-pålägg enligt SKR.

PENSIONER

Pensionskulden har beräknats av KPA Pension och redovisas enligt den så kallade blandade modellen. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda är beräknade enligt RIPS 19. Pensionsåtaganden intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse.

SÄKRINGSREDOVISNING

Region Värmland använder ränteswappar för att hantera ränterisken i skuldförvaltningen. Till följd av att

marknadsräntorna sjunkit sedan tecknandet av dessa ränteswappar uppstår ett negativt marknadsvärde. Värdet realiseras om ränteswapparna avyttras i förtid. Enligt god redovisningssed bokförs inte marknadsvärdet. Regionen har för avsikt att inneha ränteswapparna till avtalstidens slut. Värdet kommer då att uppgå till noll. Användandet av ränteswappar i skuldförvaltningen, i jämförelse med ett fasträntelån med motsvarande löptid hade gett regionen samma räntekostnad och snittränta. Fördelen med att använda ränteswappar i skuldförvaltningen, till skillnad mot fasträntelån, är att dessa kan förändras över löptiden om förutsättningarna i skuldförvaltningen ändras.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

Omfattningen och väsentlighetsprincipen har varit vägledande för bedömning att inte upprätta sammanställd redovisning.

15. Personalomkostnadspålägg

Not 2. Verksamhetens intäkter (mnkr)		
	2020	2019
Patient- och trafikantavgifter	408,1	494,5
Försäljning av verksamhet	534,8	569,9
Försäljning av tjänster & varor	191,2	236,7
Erhållna bidrag	1 141,0	597,3
Övriga intäkter	52,6	115,0
Summa	2 327,7	2 013,5

Not 3. Verksamhetens kostnader (mnkr)		
	2020	2019
Lönekostnader och arvoden	-3 669,7	-3 473,3
Pensionskostnader	-664,1	-704,2
Sociala avgifter och löneskatt	-1 298,6	-1 236,3
Övriga personalkostnader	-68,8	-76,5
Summa personalkostnader	-5 701,2	-5 490,3
Köp av verksamhet	-1 902,9	-1 921,2
Verksamhetsanknutna tjänster	-326,4	-345,9
Läkemedel	-1 126,5	-1 043,0
Material och varor	-536,8	-505,7
Lämnade bidrag	-289,3	-249,8
Övriga verksamhetskostnader	-1 212,8	-1 159,7
Summa	-11 095,8	-10 715,6

Not 4. Räkenskapsrevision (mnkr)		
	2020	2019
Konsult upphandlad enligt ramavtal	-0,3	-0,3
Förtroendevalda revisorer	-0,1	-0,1
Eget revisionskontor	-0,1	-0,1
Total kostnad för räkenskapsrevision	-0,5	-0,5

Kostnaden för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning.

Not 5. Avskrivningar (mnkr)		
	2020	2019
Immateriella anläggningstillgångar	-0,4	-0,6
Byggnader och mark	-240,2	-246,4
Inventarier och maskiner	-171,2	-168,7
Summa	-411,7	-415,6

Not 6. Skatteintäkter (mnkr)		
	2020	2019
Preliminär regionskatt	6 921,0	6 846,9
Preliminär slutavräkning innevarande år	-108,4	-62,0
Slutavräkningsdifferens föregående år	-33,9	9,5
Summa	6 778,6	6 794,6

Not 7. Generella statsbidrag och utjämning (mnkr)		
	2020	2019
Inkomstutjämningsbidrag	1 480,0	1 458,0
Kostnadsutjämningsbidrag	481,1	155,0
Regleringsavgift	-67,4	-54,4
Statsbidrag		
Läkemedelsförmånen	886,6	824,8
Tillfälligt stöd flyktingsituationen	17,3	32,8
Ökad tillgänglighet mödrahälsovård	0,0	3,9
Stärka välfärden	276,4	0,0
Summa	3 074,1	2 420,1

Not 8. Finansiella intäkter (mnkr)		
	2020	2019
Ränteintäkter	1,3	4,8
Realisationsvinster värdepapper	2,0	68,0*)
Orealiserade vinster värdepapper	259,5	486,7*)
Övriga finansiella intäkter	1,9	3,6
Summa	264,7	563,1

*) Justerat belopp mellan realisationsvinster och orealiserade vinster jämfört med Årsredovisning 2019.

Not 9. Finansiella kostnader (mnkr)		
	2020	2019
Räntekostnader	-17,3	-9,0
Räntedel i årets pensionskostnad	-70,6	-88,4
Räntedel i årets löneskattkostnad	-17,1	-21,4
Realisationsförluster värdepapper	-52,9	0,0
Orealiserade förluster värdepapper	-1,1	0,0
Orealiserade valutakursförluster	-0,5	0,0
Övriga finansiella kostnader	-0,6	-3,2
Summa	-160,0	-122,1

Not 10. Balanskravsutredning (mnkr)		
	2020	2019
Årets resultat enligt resultatr.	777,6	537,8
- Samtliga realisationsvinster anläggningstillgångar	-0,3	-5,9
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-258,4	-486,7*)
+/- återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	77,1	55,0*)
Årets resultat efter balanskravsjustering	595,9	100,2
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-398,8	0,0
Balanskravsresultat	197,1	100,2

*) Justerat belopp mellan posterna jämfört med Årsredovisning 2019.

Not 11. Immateriella anläggningstillgångar (mnkr)		
	2020	2019
Anskaffningsvärde	4,6	6,1*)
Ackumulerade avskrivningar	-4,2	-5,4
Bokfört värde	0,3	0,7
Ingående anskaffningsvärde	6,1	6,1*)
Försäljningar/utrangeringar	-1,5	0,0
Utgående ack. anskaffningsvärde	4,6	6,1
Ingående avskrivningar	-5,4	-4,8
Årets avskrivningar	-0,4	-0,6
Återföring avskrivningar vid försäljning/utrangering	1,5	0,0
Utgående ack. avskrivningar	-4,2	-5,4
Redovisat värde vid årets slut	0,3	0,7

*) Justerat belopp jämfört med Årsredovisning 2019.

Not 12. Mark och byggnader (mnkr)		
	2020	2019
Anskaffningsvärde	6 585,5	6 498,6
Ackumulerade avskrivningar	-3 783,5	-3 543,5
Bokfört värde	2 802,0	2 955,1
Ingående anskaffningsvärde	6 498,6	6 435,9
Investeringar	87,2	67,9
Försäljningar/utrangeringar	-0,3	-5,0
Omklassificeringar	0,0	-0,3
Utgående ack. anskaffningsvärde	6 585,5	6 498,6
Ingående avskrivningar	-3 543,5	-3 301,6
Årets avskrivningar	-240,2	-246,4
Återföring avskrivningar vid försäljning/utrangering	0,2	4,6
Utgående ack. avskrivningar	-3 783,5	-3 543,5
Redovisat värde vid årets slut	2 802,0	2 955,1
Genomsnittlig livslängd (år)	21,0	20,8*)

*) Justerat belopp jämfört med Årsredovisning 2019.

Not 13. Maskiner och inventarier (mnkr)		
	2020	2019
Anskaffningsvärde	1 809,4	1 740,8
Akkumulerade avskrivningar	-1 176,4	-1 057,7
Bokfört värde	633,0	683,1
Ingående anskaffningsvärde	1 740,8	1 716,7
Investeringar	122,2	194,5
Försäljningar/utrangeringar	-53,6	-170,6
Omklassificeringar	0,0	0,3
Utgående ack. anskaffningsvärde	1 809,4	1 740,8
Ingående avskrivningar	-1 057,7	-1 057,4
Årets avskrivningar	-171,2	-168,7
Återföring avskrivningar vid försäljning/utrangering	52,5	168,4
Utgående ack. avskrivningar	-1 176,4	-1 057,7
Redovisat värde vid årets slut	633,0	683,1
Genomsnittlig livslängd (år)	7,5	8,1*)

*) Justerat belopp jämfört med Årsredovisning 2019.

Not 14. Aktier, andelar, bostadsrätter (mnkr)		
	2020	2019
Kommuninvest i Sverige AB insatsemission, medlemsinsats	49,3	37,8
Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF), garantikapital	34,1	34,1
LÖF ovillkorat kapitaltillskott åren 2007 och 2008	6,0	6,0
Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg	0,3	0,3
Bostadsrätter, aktier i Polstjärnan, Infomedica, ALMI, Oslo-Sthlm 2.55 AB, Samtrafiken i Sverige Ab och SJ AB Goldcup	0,2	0,2
Värmlandstrafik AB	39,0	39,0
AB Transitio	1,0	1,0
Summa	129,9	118,4

Not 15. Långfristiga fordringar (mnkr)		
	2020	2019
Lån Svenskt Ambulansflyg	4,0	2,0
Kommuninvest förlagslån	0,0	11,5
Förskottshyra lokaler Tågåkeriet	3,6	3,6
Förskott elnät Energi Försäljning Sverige AB	0,8	0,0
Summa	8,4	17,1

Not 16. Kortfristiga fordringar (mnkr)		
	2020	2019
Kundfordringar	127,2	165,3
Interimsfordringar	230,5	204,4
Mervärdesskatt	61,5	52,5
Fordringar på staten	21,7	17,4
Övriga kortfristiga fordringar	10,3	632,8
Upplupna intäkter	36,9	51,6
Upplupna statsbidrag	313,7	173,9
Upplupna skatteintäkter	0,0	3,2
Summa	801,7	1 301,2

Not 17. Kortfristiga placeringar (mnkr)		
	2020	2019
Aktier, bokfört värde (=marknadsvärde)	2 613,4	2 353,8*)
Aktier, anskaffningsvärde	1 756,7	1 664,2**)
Obligationer och andra värdepapper, bokfört värde (=marknadsvärde)	1 601,7	1 393,7*)
Obligationer och andra värdepapper, anskaffningsvärde	1 477,6	1 283,9**)

*) Justerat belopp mellan Aktier, bokfört värde (=marknadsvärde) och Obligationer och andra värdepapper, bokfört värde (=marknadsvärde) jämfört med Årsredovisning 2019.

***) Justerat belopp för Aktier, anskaffningsvärde och Obligationer och andra värdepapper, anskaffningsvärde jämfört med Årsredovisning 2019.

Not 18. Eget kapital (mnkr)		
	2020	2019
Förändring eget kapital		
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	2 017,6	1 112,1
Byte av redovisningsprincip för värdering av finansiella instrument	0,0	367,7
Årets resultat	777,6	537,8
Utgående eget kapital	2 795,2	2 017,6
Uppdelning av eget kapital		
Resultatutjämningsreserv	516,8	118,0
Finansiella tillgångar vid första redovisningstillfället	0,0	367,7
Övrigt eget kapital	2 278,4	1 531,9
Utgående eget kapital	2 795,2	2 017,6

Not 19. Avsättningar till pensioner (mnkr)		
	2020	2019
Specifikation - avsatt till pensioner		
Särskild avtals/ålderspension	1,1	1,4
Förmånsbestämd/kompl pension	2 688,9	2 513,0
Ålderspension	92,5	67,5
Pension till efterlevande	11,5	12,3
OPF-KL	2,6	1,6
Summa pensioner	2 796,6	2 595,8
Löneskatt	678,4	629,8
Summa avsatt till pensioner	3 475,0	3 225,6
Ingående avsättning till pensioner	3 225,6	2 876,4
Övertagande balans kommunalförbund	0,0	7,4
Övertagande balans Värmlandstrafik AB	0,0	6,0
Överföring kvarstående balans Värmlandstrafik AB till ord. beräkning	-3,4	0,0
Pensionsutbetalningar	-69,6	-59,5
Nyintjänad pension	203,7	252,4
Ränte- och basbeloppsuppräknig	71,8	88,3
Förändring av löneskatt	48,7	68,2
Övrigt	-1,8	-13,6
Utgående avsättning till pensioner	3 475,0	3 225,6

Not 20. Övriga avsättningar (mnkr)		
	2020	2019
Avsättning avgångsvederlag	1,7	6,7
Bims	0,0	1,7
Summa	1,7	8,4

Not 21. Långfristiga skulder (mnkr)		
	2020	2019
Lån från Arvika kommun	0,0	4,0
Lån från Kommuninvest	520,0	1 040,0
Revers Värmlandstrafik AB	0,0	72,9
Offentliga investeringsbidrag	22,5	23,1
Skulder till regionens stiftelser	0,2	0,0
Summa	542,7	1 140,0

Not 22. Kortfristiga skulder (mnkr)		
	2020	2019
Leverantörsskulder	708,9	616,4
Preliminärskatt, löneavdrag	101,2	93,2
Arbetsgivaravgifter och löneskatt	157,8	152,6
Innestående semester	364,4	311,8
Innestående övertid	27,5	27,4
Innestående jour och beredskap	156,0	150,9
Övriga interimsskulder	443,9	381,5
Individuell del pensionsavsättning	157,6	154,3
Förutbetalda skatteintäkter	204,4	62,0
Övriga kortfristiga skulder	43,6	588,2
Summa	2 365,2	2 538,3

Not 23. Kortfristig upplåning (mnkr)		
	2020	2019
Kommuninvest *)	520,0	240,0
Arvika kommun **)	2,0	8,0
Summa	522,0	248,0

*) Regionens kortfristiga upplåning sker med rörlig ränta och tre månaders löptid. Avsikten är att fortlöpande omsätta lånen.

***) Kortfristig del av ett långfristigt räntefritt lån som kommer att amorteras inom ett år.

Not 24. Ansvarförbindelse för pensioner (mnkr)		
Ansvarförbindelse för pensioner och liknande förpliktelser.		
	2020	2019
Ingående ansvarförbindelse	4 937,9	5 036,9
Utbetalningar	-232,7	-228,9
Ränte- och basbeloppsuppräknig	119,4	140,7
Skandikon ÄDEL	162,2	0
Förändring av löneskatt	-12,7	-19,3
Övrigt	-101,4	8,5
Summa	4 872,7	4 937,9
Visstidspensioner inkl. löneskatt	20,0	16,6
Utgående ansvarförbindelse	4 892,7	4 954,5

Not 25. Övriga upplysningar om pensioner

Antalet visstidförordnanden uppgår till 9 och avser förtroendevalda. Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda är beräknade enligt RIPS19. Beräkningarna är utförda av pensionsförvaltaren KPA. Aktualiseringsgraden är 98,0 procent.

Not 26. Övriga ansvarsförbindelser (mnkr)		
	2020	2019
Proprieborgen AB Transitio	379,2	214,5
Borgensåtagande Värmlandstrafik AB	0,0	40,0
Borgensåtagande Bussfastigheter i Kristinehamn AB	19,0	0,0
Summa	398,2	254,5

AB TRANSITIO

Region Värmland har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för AB Transitio avseende finansiering av spårfordon uppgående till maximalt 8 miljarder kronor. Region Värmlands del uppgår till 577,0 miljoner kronor, till beloppet tillkommer en bedömd termineringskostnad (skadestånd vid en eventuell obeståndssituation) med 14,6 miljoner kronor. Ett avtal om regressrätt har träffats mellan samtliga regioner, vilka har ett direkt eller indirekt ägande i AB Transitio, vilket begränsar regionens åtagande till att borga för de fordon Region Värmland förfogar över.

KOMMUNINVEST I SVERIGE AB

Region Värmland har i april 2004 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 292 kommuner och regioner som per 2020-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem har lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Region Värmlands ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2020-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 501 229,8 miljoner kronor och totala tillgångar till 525 483,4 miljoner kronor. Regionen Värmlands andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 653,2 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 764,5 miljoner kronor.

LANDSTINGENS ÖMSEIDIGA FÖRSÄKRINGSBOLAG (LÖF)

Region Värmland ansvarar som delägare i Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag för bolagets förbindelser till ett belopp motsvarande 10 gånger den premie som Region Värmland har att erlägga för vart år som förlust har uppkommit i patientförsäkringen. År 2020 uppgick premien till 44,5 miljoner kronor.

Not 27. Operationell leasing (mnkr)

Framtida kostnader för operationell leasing och finansiella avtal fördelade på förfallotidpunkter.

	2020
Inom ett år	46,1
Senare än 1 år men inom 5 år	31,4
Senare än 5 år	16,5
Summa	94,0
Årets kostnader för operationell leasing och finansiella avtal	
Inventarier och utrustning	6,0
Fordon	59,0
Summa	65,0

Not 28. Marknadsvärden ränteswappar (mnkr)

	2020	2019
Säkrad låneskuld	550,0	800,0
Marknadsvärde ränteswappar	-14,2	-14,2

Not 29. Upplysning om upprättade särredovisningar

Samtliga regioner redovisar tandvårdsverksamheten enligt en modell för öppen redovisning.

Resultatet för Region Värmland finns tillgängligt hos regionens diarium.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys (mnr)			
	Not	2020	2019
Den löpande verksamheten			
Årets resultat		777,6	537,8
Avskrivningar	5	411,7	415,6
Utrangeringar/nedskrivningar		1,2	2,1
Realisationsvinst/förlust sålda anläggningstillgångar		-0,3	-5,9
Realisationsvinst/förlust sålda finansiella tillgångar	8, 9	50,9	-123,0
Orealiserade kursförändringar finansiella omsättningstillgångar	8, 9	-258,4	-431,7
Orealiserade valutakurseffekter		0,5	0,0
Avsättningar			
Pensionsskuld	19	249,4	349,2
Övriga avsättningar	20	-6,7	7,6
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapitalet		1 225,9	751,7
Förändring av rörelsekapital			
Ökning (-) alt. minskning (+) förråd		-0,4	-0,3
Ökning (-) alt. minskning (+) kortfristiga fordringar	16	499,5	-849,0
Ökning (+) alt. minskning (-) kortfristiga skulder	22, 23	100,9	803,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten inklusive förändring av rörelsekapital		1 825,9	705,8
Investeringsverksamheten			
Investering immateriella anläggningstillgångar	11	0,0	0,0
Investering materiella anläggningstillgångar	12, 13	-209,5	-262,4
Investering finansiella anläggningstillgångar		-11,5	-40,1
Försäljning av anläggningstillgångar		0,3	6,4
Investering finansiella tillgångar		-655,0	-816,0
Försäljning finansiella tillgångar		395,0	550,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-480,7	-562,1
Finansieringsverksamheten			
Ökning (-) alt. minskning (+) av långfristiga fordringar	15	8,8	-5,6
Ökning (+) alt. minskning (-) av långfristiga skulder	21	-597,3	48,0
Kassaflöde från finansiering		-588,5	42,4
Årets kassaflöde		756,7	186,1
Ingående likvida medel		347,0	160,9
Utgående likvida medel		1 103,2	347,0
Förändring likvida medel		756,2	186,1
Orealiserade valutakurseffekter		-0,5	0,0
Förändring likvida medel exklusive orealiserade valutakurseffekter		756,7	186,1

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisning

Regionfullmäktige har beslutat om budgetramar för Region Värmlands nämnder. Budgetramarna avser nettokostnader. Nettokostnaden består av verksamhetens kostnader och avskrivningar minus verksamhetens intäkter.

Redovisningsprinciper internredovisning

Driftsredovisningen är upprättad med ett pålägg för kollektivavtalad pension och avtalsförsäkringar utifrån den anställdes ålder samt bokförd internränta för kapitalkostnader. Pålägget följer SKR:s rekommendationer.

Driftredovisning, perioden (Nettokostnad, mnkr)			
	Utfall 2020	Budget 2020	Utfall jämfört budget
Regionstyrelsen	-1 591,8	-1 771,1	179,3
Hälsa- sjukvårdsnämnd	-6 654,3	-6 819,8	165,5
Regional utvecklingsnämnd	-50,0	-51,0	1,0
Kultur- och bildningsnämnd	-157,3	-155,3	-2,0
Kollektivtrafiknämnd	-713,1	-707,7	-5,4
Hjälpmedelnsnämnd	-2,2	-2,4	0,2
Patientnämnd	-3,8	-4,7	0,9
Kost- och servicenämnd	-0,8	-0,9	0,1
Revision (ej nämnd)	-6,3	-7,0	0,7
Verksamhetens nettokostnader	-9 179,8	-9 520,0	340,2

Nämndanalyser

REGIONSTYRELSEN

Regionstyrelsen visade ett överskott på 179,3 miljoner kronor (10,1 procent). Överskottet berodde på att avsatta budgetmedel för kommande utvecklingsarbeten inte har startat och att KPA Pensions pensionsprognos blev lägre än deras tidigare bedömning. Det har också inkommit mer riktade statsbidrag än budgeterat på grund av coronapandemin.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN

Hälso- och sjukvårdsnämnden visade ett överskott på 165,5 miljoner kronor (2,4 procent).

Året präglades av coronapandemin i alla avseenden, även de ekonomiska förutsättningarna för hälso- och sjukvården. Patientintäkter och intäkter för såld verksamhet minskade på grund av reducerad verksamhet. Materialkostnader för uppskjuten vård och behandling minskade samtidigt som kostnaden för bemanning, provtagningsmaterial och skyddsutrustning ökade. Överskottet berodde på de statliga riktade bidrag som erhöles för insatser i pandemin.

REGIONALA UTVECKLINGSNÄMNDEN

Regionala utvecklingsnämnden visade ett överskott på 1,0 miljon kronor (2,0 procent). Nämndens överskott berodde huvudsakligen på uteblivna planerade aktiviteter med anledning av coronapandemin.

Nämnden hanterar även statliga medel som inte ingår inom nämndens nettokostnadsram. Regionala tillväxtmedel (150 miljoner kronor), medel eller anslag från Tillväxtverket och andra myndigheter, samt medel kopplat till länstransportplanen, (planeringsramen för perioden 2018-2029 uppgår till 1 miljard kronor).

KULTUR- OCH BILDNINGSNÄMNDEN

Kultur- och bildningsnämnden visade ett underskott på 2,0 miljoner kronor (1,3 procent).

Samtliga verksamhetsområden har under året anpassat sig till coronapandemin vilket har gjort att medel har omfördelats till riktade bidrag inom kulturverksamheter och idéburna organisationsstöd.

KOLLEKTIVTRAFIKNÄMNDEN

Kollektivtrafiknämnden visade ett underskott på 5,4 miljoner kronor (0,8 procent). Intäkterna blev 87,4 miljoner kronor lägre än budget. Kostnaderna för trafik och övriga kostnader blev 53,3 miljoner respektive 28,6 miljoner lägre än budget. Coronapandemin har lett till lägre biljettförsäljning samtidigt som kostnaden varit lägre på grund av minskat behov av trafik för färdtjänst och skola men också på grund av index som styr trafikavtalens kostnadsuppräknning.

HJÄLPMEDELSNÄMNDEN

Hjälpmedelsnämnden visade ett överskott på 0,2 miljoner kronor (8,3 procent). Överskottet beror till största delen på inställda utbildningar och nätverk vilket fått till följd att kostnaderna för resor, boende och deltagaravgifter minskat under året.

PATIENTNÄMNDEN

Patientnämnden visade ett överskott för 2020 på 0,9 miljoner kronor (19,1 procent). Den positiva avvikelsen förklaras av effekter i samband med coronapandemin. Förändrad inriktning gällande tjänsteresor och möten har gett minskade rese- och konferenskostnader.

KOST- OCH SERVICENÄMNDEN

Kost- och servicenämnden visade ett överskott på 0,1 miljoner kronor (11,1 procent). Överskottet berodde på högre intäkter för fler sålda portioner och lägre personalkostnader på grund av effektivare produktion.

Investeringsredovisning

Nedan redovisas utgifter för årets investeringar i mark, byggnader, maskiner, inventarier och immateriella tillgångar. Redovisningen innehåller både återinvesteringar och nyinvesteringar samt en post avsedd för bevarande och utveckling av befintliga fastigheter. Återinvesteringarnas syfte är att bibehålla ursprunglig status på de investeringar som finns. Löpande återinvesteringar hanteras och beslutas i respektive verksamhet. Nya investeringar är investeringar vilka innebär ny funktionalitet.

Investeringsutrymme enligt fullmäktigebeslut 2020 (mnkr)		
	Utfall 2020	Beslutad ram 2020
Återinvesteringar	142,3	200,0
<i>Varav mark och byggnader</i>	<i>20,7</i>	
<i>Varav maskiner, inventarier och immateriella</i>	<i>121,6</i>	
Nyinvesteringar samt redan beslutade	40,3	86,0
<i>Varav mark och byggnader</i>	<i>39,4</i>	
<i>Varav maskiner, inventarier och immateriella</i>	<i>0,9</i>	
Åtgärder för fastigheternas bevarande	26,9	75,0
<i>Varav mark och byggnader</i>	<i>26,9</i>	
<i>Varav maskiner, inventarier och immateriella</i>	<i>0,0</i>	
Summa	209,5	361,0

I regionplanen beslutades för 2020 om ett utrymme för investeringar på 361,0 miljoner kronor. Av dessa avsåg 86,0 miljoner kronor redan beslutade och pågående investeringar samt nyinvesteringar. För bevarande och utveckling av befintliga fastigheter avsattes 75,0 miljoner kronor och resterande 200,0 miljoner kronor avsåg återinvesteringar.

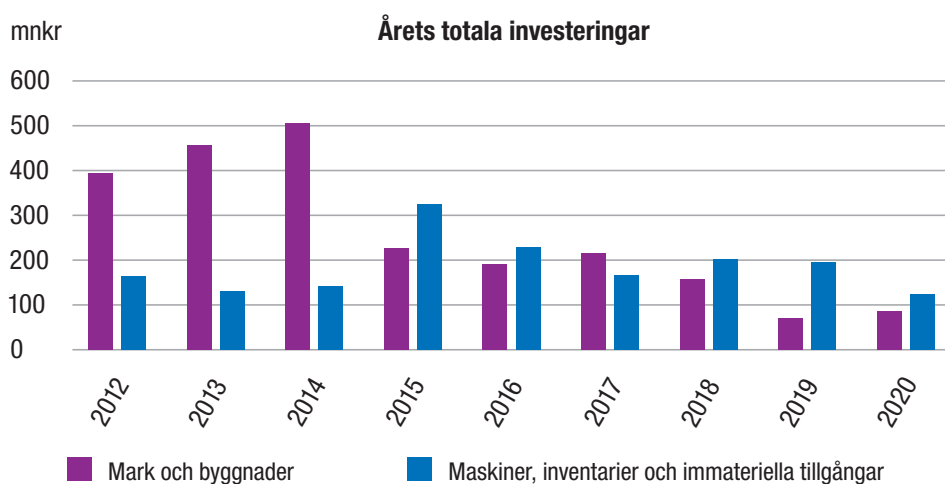
Under året har regionen investerat för 209,5 miljoner kronor, varav 87,0 miljoner kronor avsett byggnader och byggnadsinventarier till egna fastigheter. Resterande investeringar avsåg maskiner, inventarier och fordon och uppgick till 122,5 miljoner kronor. Fullmäktige har för tiden 2020 till 2036 beslutat att anslå upp till 7 000 miljoner kronor i 2020 års penningvärde för ersättningslokaler på Centralsjukhuset i Karlstad.

Beslutade pågående investeringar (mnkr)			
	Utfall 2020	Utfall totalt	Beslutat belopp
Nya investeringar			
System/utrustning för kläder	0,0	2,4	9,2
Läkemedelsautomater	0,9	0,9	2,0
Nya CSK (Ersättning hus4)	13,1	23,8	7 000,0
Säffle familjecentral och FTV	3,0	3,0	35,0
Ombyggnad VC Filipstad	2,0	2,0	29,0
Summa	19,0	32,1	7 075,2
Bevarande och utveckling av befintliga fastigheter			
Parkeringshus CSK	26,9	26,9	48,8
Summa	26,9	26,9	48,8

Under året avslutade investeringar			
	Utfall 2020	Utfall totalt	Beslutat belopp
Nya investeringar			
Ambulansstation Hagfors	18,8	31,7	33,0
Sprutbyte CSK	2,5	2,9	2,5
Summa	21,3	34,6	35,5

Den pågående coronapandemin har lett till att investeringar inte genomförts enligt plan, detta gäller både återinvesteringar, nyinvesteringar och investeringar för att bevara och utveckla regionens befintliga fastigheter.

Budgetväxlingar 2020

Budgetväxlingar 2020						
Nämnder	RS	HSN	RUN	KBN	KTN	KSN
Ingående ram	1 807 066	6 766 708	55 018	159 284	707 185	607
Omfördelning av budget samt utökning av Dalslands kanal m.m.	0	0	-1 800	1 800	0	0
Interndebering av hyror upphör och regleras mot Regionfastigheter	24 494	0	-2 542	-21 952	0	0
Portokostnader till Regionservice	342	0	-136	-206	0	0
Flytt av personal till Folkhälsan	-630	0	0	630	0	0
Flytt av tjänst, Nya perspektiv	1 075	0	-1 075	0	0	0
Flytt av administratör, Värmlandsrådet	-745	0	745	0	0	0
Omfördelning av stabs-, ekonomi och HR-personal till reg utv-nämnd	-3 026	0	3 026	0	0	0
Flytt av intendent, CSK	-1 120	1 120	0	0	0	0
Flytt av tjänster till Hälso- och sjukvården	-30 370	31 270	0	-900	0	0
Ökning av antalet måltider	-311	0	0	0	0	311
Sänkning av internräntan från 1,9% 2019 till 1,0% 2020	5 113	-4 624	0	-61	-419	-9
Stab kollektivtrafik	-1 627	0	0	0	1 627	0
Madrasser, hyra och köp, slutenvården	800	-800	0	0	0	0
Ansvar av städning övergår från operation i Arvika till service	490	-490	0	0	0	0
Tillsättning av ekonomichef och HR-chef inom hälso- och sjukvården	-3 000	3 000	0	0	0	0
Flytt av administrativa resurser	2 640	0	-642	-1 320	-678	0
Kostnader för hyra och städ, Värmlandsrådet	-112	0	112	0	0	0
Internationell sekreterare	-952	0	952	0	0	0
Fördelning av asyl- och flyktingshälsa för 2020	500	-1 000	0	0	500	0
Kostnader för post, IT, ekonomi osv. Värmlandsrådet	-92	0	92	0	0	0
Asyl, Välfärdsmiljarden	-14 000	14 000	0	0	0	0
Flytt av HR-tjänst	-610	610	0	0	0	0
Kostnader för hyra, post, IT, ekonomi m.m.	-436	0	436	0	0	0
Omfördelning av projektmedel, kulturell inriktning	0	0	-3 000	3 000	0	0
Psykiatrilöft, löne- och arbetsmiljöåtgärkning	0	10 000	0	0	0	0
Förstärkt arbete med att utveckla folkhälsoarbetet	-2 000	0	0	2 000	0	0
Regionservice tar över städning och budget från uppsagt avtal	467	0	-178	-289	0	0
Växling från folkhögskolor EDU avtal Microsoft	111	0	0	-111	0	0
Värmlandsarkiv. Budgetväxling till regionfastigheter samt kansliavdelningen	1 350	0	0	-1 350	0	0
Medel för digital utveckling av skoltrafikapp	-3 000	0	0	0	3 000	0
Extern förhyrning tidigare burits av Värmlands- trafik & Karlstadbuss, tas över av regionfast.	4 732				-4 732	
Särskilt stöd till kulturlivet i Värmland 2020, rapport covid-pandemin effekter på kulturlivet	-13 000			13 000		
Utvecklandet av e-tjänsteportal kollektivtrafiken	-1 200				1 200	
Projekt pykisk hälsa länsgemensamma	-1 800			1 800		
Summa utgående budgetram, 2020	1 771 149	6 819 794	51 008	155 325	707 683	909

Ekonomisk ordlista

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande innehav såsom byggnader och inventarier.

Avskrivning

Planmässig värdenedsättning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens livslängd.

Avsättning

Förpliktelser som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de skall infrias. Ett exempel är avsättningar för pensioner.

Balanskrav

Regionens intäkter ska överstiga regionens kostnader.

Balansräkning

Redovisning av tillgångar och skulder samt eget kapital. Visar den ekonomiska ställningen och hur den har förändrats under året. Tillgångarna visar hur regionen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättnings-tillgångar) samt hur kapitalet har anskaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Diskonteringsränta (kalkylränta).

Används för att nuvärdesberäkna framtida betalningar.

Driftbudget/driftrredovisning

Budget och redovisning av kostnader och intäkter som tillhör den löpande verksamheten.

Eget kapital

Skillnaden mellan redovisade tillgångar och redovisade avsättningar/skulder enligt balansräkningen.

Extraordinära kostnader/intäkter

Tre kriterier ska vara uppfyllda för att händelsen ska betraktas som extraordinär: 1. Händelsen saknar samband med ordinarie verksamhet 2. Inte inträffar ofta eller regelbundet 3. Uppgår till väsentligt belopp.

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella intäkter och finansiella kostnader i resultaträkningen.

Finansiella intäkter och kostnader

Exempel på finansiella intäkter och kostnader är räntor på fordringar och skulder, kursvinster och kursförluster samt utdelning på aktier och andelar, både realiserade och orrealiserade.

Internränta

Kalkylmässig beräknad räntekostnad grundad på anläggningstillgångarnas bokförda värde. Regionen använder sig av SKR:s förslag på internräntesats.

Investeringsbudget/redovisning

Budget och redovisning av investeringar i anläggnings-tillgångar till exempel fastigheter, utrustning.

Jämförelsestörande post

Intäkter eller kostnader som påverkar jämförbarheten med föregående år.

Kapitalkostnad

Benämning för internränta och avskrivning.

Kassaflödesanalys

Analys som redovisar tillförda medel, använda medel samt förändring av rörelsekapital och likvida medel.

Kortfristiga fordringar och skulder

Förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.

Likvida medel

Medel i kassa, disponibla tillgodohavanden hos banker eller motsvarande institut, samt kortfristiga likvida placeringar.

Likviditet

Betalningsförmåga på kort sikt.

Nettokostnader

Skillnaden mellan verksamhetens intäkter, verksamhetens kostnader och avskrivningar. Finansieras med skattemedel och generella statsbidrag.

Nettokostnadsutveckling

Procentuell jämförelse av nettokostnad med motsvarande period förgående år.

Omsättningstillgång

Tillgångar som innehas kortare tid.

Pensionsskuld

Upptas i balansräkningen endast till den del av pensionsskulden som upparbetats från och med 1998. Pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.

Periodisering

Kostnader och intäkter ska relateras till den period de uppstår (månad och år) så att ett rättvisande resultat redovisas.

Redovisningsprinciper

De principer, grunder, sedvänjor och regler samt den praxis som tillämpas när årsredovisningen upprättas och utformas.

Resultaträkning

Redovisning av samtliga intäkter och kostnader under en viss period, till exempel räkenskapsår. Skillnaden mellan intäkterna och kostnaderna utmynnar i årets resultat. Årets resultat kan sedan också utläsas i balansräkningen som årets förändring av eget kapital.

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Delpost i balansräkningen inom det egna kapitalet. Kan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel och därigenom möta konjunkturvariationer.

RIPS 17

Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld fastställda av SKR.

Ränteswap

Ger skydd mot framtida förändringar i räntorna.

Rörelsekapital

Den del av regionens kapital som står till förfogande för finansiering av utgifter, det vill säga skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

Soliditet

Andelen eget kapital i förhållande till totala tillgångar. Soliditet används som ett mått på långsiktig betalningsförmåga och utveckling av långsiktig finansiell styrka. Hög soliditet ger större finansiellt handlingsutrymme. Utdebitering i dagligt tal regionskatt. Anges i kronor och ören per skattekrona, det vill säga beskattningsbar hundralapp.

Utjämning

Samlingsnamn för inkomstutjämningsbidrag, kostnadsutjämningsavgift och regleringsbidrag/avgift.

Volymförändring

Volymförändringen beskriver regionens kostnadsutveckling i fasta priser. Volymmåttet används för att beskriva real konsumtionsförändring.

Bilageförteckning

Samtliga bilagor återfinns som separata dokument i anslutning till detta huvuddokument.

Bilaga 1 – Revisorernas bedömning av årsredovisning 2020

Bilaga 2 – Mätplaner 2020

Bilaga 3 – Regionstyrelsens årsredovisning 2020

Bilaga 4 – Hälso- och sjukvårdsnämndens årsredovisning 2020

Bilaga 5 – Kollektivtrafiknämndens årsredovisning 2020

Bilaga 6 – Regionala utvecklingsnämndens årsredovisning 2020

Bilaga 7 – Kultur- och bildningsnämndens årsredovisning 2020

Bilaga 8 – Patientnämndens årsredovisning 2020

Bilaga 9 – Kost- och servicenämndens årsredovisning 2020

Bilaga 10 – Hjälpmedelsnämndens årsredovisning 2020

Bilaga 11 – Revisorernas förvaltning under 2020

